

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Stadsdirektör

Datum:
2024-12-11

Diarienummer:
KSN-2024-03001

Verksamhetsplan och budget 2025–2027

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Kommunstyrelsens uppdrag	3
Omvärld och förutsättningar	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	10
Begrepp som används i verksamhetsplanen.....	11
Kommunfullmäktiges fokusmål	12
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden	12
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	21
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	29
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	34
Budget 2025	41
Nämndens driftbudget.....	41
Nämndens investeringar.....	45
Bilaga 1 Tillkommande uppdrag	48
Bilaga 2 Risker	54
Bilaga 3 Styrdokument	60
Bilaga 4 Uppföljningsplan	62
Inledning.....	62
Nämndens uppföljning.....	62
Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden	64
Bilaga 5 Åtgärder	65

Inledning

Kommunstyrelsens uppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Som kommunens arbetsgivarnämnd ansvarar kommunstyrelsen för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken som utgår från likabehandling, rättssäkerhet, demokrati och medskapande. Kommunstyrelsen är också arkivmyndighet med ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens trygghets-, säkerhets- och brottsförebyggandearbete, IT, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning och fastighetsförvaltning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor samt kris och beredskap. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Kommunledningskontoret stödjer kommunstyrelsen att:

- Leda arbetet med kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget.
- Styra kommunens övergripande ekonomi, inklusive finansförvaltning, medelsförvaltning och budget samt att följa upp dessa.
- Driva kommunens näringslivsfrågor samt regional utveckling och internationella frågor.
- Leda och samordna kommunens trygghets-, säkerhets- och beredskapsarbete.
- Leda och samordna kommunens arbetsgivarpolitik, kommunikationsarbete, IT-utveckling och digitalisering, samt ansvara för stadsarkivet.
- Ta fram beslutsunderlag och administrera den demokratiska processen.
- Följa upp kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens styrdokument.
- Leda och samordna kommunens strategiska hållbarhetsarbete för att nå målen i Agenda 2030 och säkerställa att ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektiv beaktas i kommunens utvecklingsarbete.
- Leda och samordna kommunens försörjning av lokaler till kommunala verksamheter och bostäder för personer som omfattas av socialtjänstlagen eller som bor i av kommunstyrelsen inhyrd bostad.
- Leda och utveckla gemensam service inom områdena måltid, städ och service.
- Tillsammans med berörda verksamheter genomföra samtliga upphandlingar över direktupphandlingsgränsen.
- Utveckla kommunens förmågor kring kvalitetsledning, innovationsledning, processutveckling och projektledning.

Stadsbyggnadsförvaltningen stödjer kommunstyrelsen att:

- Sköta kommunens mark- och exploateringsverksamhet.
- Ansvara för översiktsplanering och fördjupad översiktsplanering i enlighet med miljöbalken (1988:808) och plan- och bygglagen (2010:900).
- Leda och samordna kommunens arbete med att utveckla landsbygderna.
- Planera samt förvärva, överlåta och upplåta fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter av kommunens fasta egendom.
- Arbeta med övergripande kollektivtrafikfrågor, trafik och mobilitet, bostadsförsörjning, stadsdelsutveckling samt vatten- och naturfrågor.

Politisk plattform

Ett samhälle som är bra för en åttaåring och för en åttioåring är ett samhälle som är bra för alla. Den ekonomiska situationen kräver att kommunen prioriterar mellan utgifterna samtidigt som kommunen tydligt värnar välfärden, tryggheten samt klimat och miljö.

Kommunens satsningar på kollektivtrafik, barns fria tid, utbildning och äldreomsorg visar att kommunen kan bygga för framtiden samtidigt som dagens välfärd värnas.

Barn och ungas trygghet, utbildning och framtid är i fokus i 8/80 staden Uppsala. Kommunstyrelsen ska arbeta för att bryta segregation och skapa jämlika livsvillkor för alla barn och unga.

Kommunen ska leda klimatomställningen. När regeringens politik leder till ökade utsläpp måste kommunen växla upp arbetet för att nå våra högt ställda klimatmål. För att följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att öka takten i klimatomställningen ska kommunstyrelsen aktivera en klimatbudget för kommunkoncernens verksamhet och kommunen som geografiskt område. Att gynna gång och cykel och se till att fler kan resa kollektivt är också en jämlikhetsfråga.

Kommunen fortsätter kraftsamlingen för vår äldreomsorg, med mer fokus på trygghet och förebyggande arbete. Grundbemanningen och chefstätheten höjs för en bättre miljö för både brukare och anställda.

Avgörande för hela Uppsalas framtid är långsiktiga förutsättningar för en kapacitetsstark infrastruktur – som minskar utsläpp, buller och föroreningar. Därför bygger kommunen nu spårvägen och ser till att det blir fyra spår mellan Uppsala och Stockholm. Kommunen möjliggör hållbart resande för fler.

Kommunen bygger ett Uppsala för alla – tryggare, grönare och mindre segregerat, med kultur, jobb, transporter, natur och bostäder som alla kan ta del av. Åttaåringen likväl som åttioåringen.

Omvärld och förutsättningar

Kommunstyrelsens verksamhetsnära omvärldsanalys utgör underlag för prioriteringar och åtgärder i verksamhetsplanen. Den utgår från den kommunövergripande omvärldsanalysen med sju övergripande trender och egen omvärldsbevakning.

Större folkmängd och förändrad befolkningsstruktur

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på en fortsatt tillväxt. Den senaste befolkningsprognosen (hösten 2024) visar på en långsammare ökning än tidigare prognoser, dock är ökningstakten fortfarande ca 2690 personer per år i snitt. År 2050 beräknas kommunens befolkning ha ökat till ca 318 000 invånare, vilket motsvarar en ökning på ca 30%. Under prognosperioden förväntas störst folkökning i antal personer för vuxna i åldrarna 19–64 år. Störst folkökning i procent förväntas för äldre i åldrarna 80 år och uppåt. Befolkningsutvecklingen leder till ökad efterfrågan inte bara på äldreomsorg utan även barnomsorg och skola, samt ställer krav på anpassning av den kommunala verksamheten, den byggda miljön och infrastrukturen.

En långsiktigt hållbar samhällsbyggnad för Uppsalas växande befolkning förutsätter god ekonomisk hushållning, miljömässigt hållbara val och säkrad vatten- och elförsörjning samt livsmedelsförsörjning. Kommunen behöver stärka äldreperspektivet i sin planering och erbjuda ett breddat utbud av boenden för äldre, inklusive alternativ med lägre boendekostnad. En ökad befolkningsmängd ökar behovet av förmåga att göra stads- och landsbygdsmiljö, lokaler, bostäder och kommunikation flexibla och tillgängliga och inkluderande för alla. Det behövs ett ökat fokus på att utveckla tjänster och kvalitet tillsammans med näringslivet. Tillgång till och kvalitet i utbildningar och arbetsmarknadsmatchning är centralt för att tillgodose näringslivets kompetensbehov. Kommunen behöver stärka förmågan att möjliggöra för fler att arbeta längre med bibehållen arbetstillfredsställelse.

Miljö- och klimatförändringar

I Sverige stiger temperaturen mer än det globala genomsnittet. Klimatförändringarna kommer bland annat leda till värmeböljor, torka och mer nederbörd än tidigare. Det blir också ökad risk för bränder och översvämningar. Bebyggelsestrukturen, de samhällstekniska systemen samt vatten- och livsmedelsförsörjningen behöver anpassas för att hantera klimatförändringar. Kommunen behöver beredskap för att bedriva verksamhet under extrema väderförhållanden som till exempel översvämningar och värmeböljor.

Sedan 1990 har Uppsalas klimatpåverkan minskat. Fortsättningsvis behöver Uppsalas klimatomställning hålla en årlig takt på utsläppsminskningar om 10–14 procent för att ligga i linje med Parisavtalet. Kommunen behöver prioritera systemskiften och vidta åtgärder inom områden med stor klimatpåverkan som energiförsörjningen, transporter, livsmedelsförsörjning, arbetsmaskinsanvändning, material- och konstruktionsval inom bygg- och anläggning samt utfasning av fossil plast. Användningen av förnyelsebara eller återvunna material behöver öka, inklusive återvunnet och klimateffektivt byggmaterial. Återbruk, avfallsminimering och cirkulär ekonomi behöver utvecklas. Kommunen behöver inkludera miljö- och klimatperspektiven i sin verksamhet och påverka externa verksamheter i samma riktning. Upphandling, fysisk planering och infrastruktur behöver utvecklas och samarbetet mellan kommunens verksamheter öka. För att lyckas med klimatomställningen behöver kommunen involvera invånarna och näringslivet och fokusera på effekter.

Globalisering, konkurrens och näringslivsutveckling

Globalisering och frihandel har gett världen en ökad ekonomisk tillväxt. Handel, migration och investeringar har integrerat världens länder. Samtidigt har globaliseringen också inneburit en hårdare konkurrens om kompetens, investeringar och etableringar mellan länder och platser. Uppsala behöver stärkt specialisering inom flera områden och fler samarbeten. Det behövs en ökad och aktiv dialog med näringslivet om nuvarande och kommande behov. Samtidigt bör Uppsalas livsmiljöer, innovationsarbete och stödsystem samt universitet, sjukhus och kunskapsintensiva branscher lyftas fram. För att kunna ta emot fler utländska inflyttare, besökare och investerare behövs en utvecklad mottagningskapacitet och god infrastruktur vilken kan vara avgörande för företagsetableringar, särskilt inom kunskapsintensiva branscher.

Platser och regioner som ska kunna förbli konkurrenskraftiga behöver kontinuerligt stärka sina unika fördelar och attraktionskraft samt skapa trygga miljöer där fler vill vistas. Uppsala kommun erbjuder en stor variation av livsmiljöer. Möjligheterna att bo, verka och leva såväl på landsbygden som i de mindre tätorterna och i olika delar av staden behöver dock utvecklas utifrån platsspecifika förutsättningar.

Sammankopplingen av arbetsmarknaderna i regionen behöver drivas framåt. Goda kommunikationer lokalt och regionalt är viktigt för Uppsalas attraktivitet men även att lyfta och synliggöra kunskap och innovation. På framtida globala marknader kommer klimatsmarta och cirkulära lösningar att efterfrågas, och där kan Sveriges näringsliv vara konkurrenskraftigt. Kommunen behöver i sin planering och förvaltning säkerställa en klimatpositiv, energieffektiv och hållbart bebyggd miljö med en hög grad av flexibilitet i förhållande till framtida behov, inte minst för näringslivet. Det finns ett ökat behov av nya fysiska strukturer, boendelösningar och offentliga miljöer som är användbara för alla.

Teknikutveckling, digitalisering och delaktighet

Det finns stora förväntningar på att automatisering, robotisering, och digitalisering ska medföra högre produktivitet och välfärdsvinster det kommande årtiondet. Samhällets digitalisering har skapat ökade förväntningar på kommunens tjänster, öppnat för nya möjligheter till dialog och gett nya sätt att bedriva kommunal verksamhet på. Uppsala behöver ytterligare förstärka och utveckla förmågan att möta och dra nytta av digitaliseringen och den effektivitet som den möjliggör. Ju mer digitalt samhället blir, desto högre krav ställs på IT-miljöer och robust energiförsörjning.

Digitalisering och artificiell intelligens i synnerhet ställer också nya krav på hur ansvarsskyldighet, öppenhet och säkerhet kan garanteras. Med möjligheterna som digitaliseringen ger kommer också sårbarhet med risk för driftstörningar, förlust av information, dataintrång och andra virtuella angrepp. Cyberattacker kan hota samhällets grundläggande funktioner och de demokratiska grunderna. För att möta cyberhot och avancerad brottslighet, däribland välfärdsbrottslighet, behöver kommunen utöka samverkan på lokal, nationell och internationell nivå, inklusive myndighetsgemensam tillsyn, och säkra nödvändig kompetens.

Kommunen behöver utveckla förutsättningarna för digital delaktighet för alla samhällsgrupper. Samtidigt behöver alternativa tjänster och kontaktvägar finnas tillgängliga för de invånare som inte lätt tar del av digitalisering och ny teknik.

Ojämlighet, levnadsförhållanden och hälsa

Sverige är fortfarande ett av västvärldens ekonomiskt mest jämlika länder, men inkomst- och förmögenhetsskillnaderna ökar. De ekonomiska klyftorna i Sverige finns främst mellan de som har arbete och de som står utanför arbetsmarknaden, mellan storstad och landsbygd och mellan inrikes och utrikes födda. Samhällets mest utsatta grupper återfinns oftare på arbetsmarknadens och bostadsmarknadens skuggsidor med olagliga arbets- och anställningsförhållanden liksom trångboddhet och osäkra boendelösningar. Få bostäder är tillgängliga för grupper med låga inkomster och litet eget kapital. Kommunen behöver främja boendelösningar som bidrar positivt både till ekologisk och social hållbarhet. Uppsala har, likt andra större städer i Sverige en tydlig socioekonomisk boendesegregation. Den sociala kompassen visar att vissa områden i Uppsala har betydligt högre andel barn och unga i hushåll med låg ekonomisk standard, högre andel arbetslösa samt högre andel med ekonomiskt bistånd än Uppsalas genomsnitt. Ökat fokus på de strukturerande orsakerna till segregationen är viktigt.

För att motverka boendesegregation behöver kommunen möjliggöra blandad bebyggelse, bostäder och mötesplatser för alla samhällsgrupper i hela kommunen. I de fall kommunen inte själv är ansvarig handlar det om kravställning och god samverkan. Den ökade förekomsten av skjutvapenvåld och sprängningar i Sverige har en tydlig koppling till socioekonomiskt utsatta områden, unga män och kriminella miljöer. Uppsala har, som andra större städer i Sverige, en tydlig socioekonomisk boendesegregation. Alltför många unga saknar behörighet till gymnasieskolans nationella program eller fullföljer inte sin gymnasieutbildning. De får därmed svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och risken att hamna i utanförskap ökar. Ungas välmående och hälsa behöver främjas genom mer förebyggande arbete riktat både till barn och unga och deras vårdnadshavare.

Det är skillnad på mäns och kvinnors arbetsvillkor och livsmöjligheter, till stor del beroende på att arbetsmarknaden är könssegregerad. För att bidra till jämställda arbetsvillkor behöver kommunen erbjuda goda arbetsförhållanden och utveckla sitt förebyggande arbetsmiljöarbete samt öka andelen tillsvidareanställda i kommunen. Utveckla samarbeten med externa utbildningsanordnare för att stärka kompetensförsörjningen till svårrekryterade och prioriterade yrkesgrupper.

Värderingar, samhällsklimat och demokratins förutsättningar

I tider av oro och osäkerhet ökar risken för desinformation och ryktesspridning vilket sätter fokus på demokrati- och samhällsstyrningsfrågor. Internationellt sett har Sveriges befolkning stadigvarande mycket hög tillit till medmänniskor och samhällets institutioner. Även Uppsalabornas attityder till sin kommun och dess styrning är relativt stabila över tid. Det finns tendenser att tilliten minskar och att fler anser att Sverige är på väg i fel riktning. Missnöje och låg tillit kan övergå till en polarisering som förändrar samhällsklimatet markant.

Kommunen behöver fortsätta att utveckla den lokala demokratin och samverkan mellan kommun, föreningsliv och näringsliv. För att främja invånarnas delaktighet och hantera ryktesspridning eller desinformation behövs tydlig och saklig kommunikation samt god tillgänglighet såväl fysiskt som digitalt. Arbete för att stärka värderingar gällande ökad jämställdhet, likabehandling och inkludering behöver ligga som grund för kommunens arbete, såväl internt som i samverkan med civilsamhället. Som

välfrädsleverantör och arbetsgivare ska kommunen vara förberedd på och agera mot diskriminering, trakasserier och våld. Tvärsektionellt arbete är av yttersta vikt.

Nya krav på beredskap och beslutsfattande.

Det finns tecken på att världen befinner sig i en era av ständigt pågående och sammanlänkade kriser, och att detta kan ses som det nya normalläget. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, stridigheter mellan Israel och Hamas, Covid-19-pandemin och klimatförändringarna är alla skeenden som ger upphov till andra, sammanflätade kriser. Händelseförlopp som dessa, som hakar i varandra och har konsekvenser på systemnivå, är ofta svåra att hantera för traditionella förhållningssätt inom riskanalys, beredskapsplanering och styrning. Förståelsen av krisers möjliga kaskadeffekter behöver förbättras och genom samverkan både inom kommunen och med andra aktörer öka förmågan att hantera dem. Det är också nödvändigt att arbeta med förståelsen för att kriser och hot kan komma på många olika sätt och från många olika aktörer, såväl stater som organiserad brottslighet och våldsbejakande grupperingar. I beslutssituationer behövs strukturer för att säkerställa att utsatta grupper skyddas särskilt och att undvika att aktörer handlar enbart utifrån sina egna frågor och verksamheters intresse. Kunskap om och förmåga att förebygga och hantera krissituationer och förmågan att göra relevanta omvärldsanalyser blir allt viktigare. Öppenhet i överväganden och beslutsfattande är nödvändigt. En öppen, aktiv och tillitsskapande kommunikation gentemot invånarna och samhället bör eftersträvas och förmågan att hantera systematisk desinformation stärkas. Inför kommande kriser behöver beslutsfattare ha övat upp förmågan att agera såväl snabbt som i stor skala. Kommunen behöver utveckla metoder och se över ledningsplan för allvarlig störning för att snabbt kunna ställa om verksamheter med minimal påverkan på övrig verksamhet. I beredskap ingår att säkra tillgång till avgörande underlag och datakällor, i den mån det går att vara proaktiv, samt att säkerställa snabb och transparent kommunikation vid händelse av kris. Stärkt tillsyn, krisberedskap och strategier för IT-säkerhet och digital trygghet är viktiga verktyg för att stärka säkerheten, garantera vatten- och elförsörjningen samt ha beredskap för nya hälsorisker. Ett utvecklat arbete med kontinuitetshantering behövs i hela verksamheten.

Risker

Riskhantering behövs för att upptäcka och motverka olika risker som kan hota kommunstyrelsens möjligheter att utföra sitt uppdrag och nå sina mål. Risker identifieras, värderas och hanteras genom att åtgärder tas fram för högt värderade risker antingen i verksamhetsplanen eller internkontrollplanen.

Risker har identifierats inom följande områden:

- Osäkra planeringsförutsättningar
- Hinder för att möta tillväxten på ett hållbart sätt
- Hot mot säkerheten
- Otillräcklig miljö- och klimatsomställning
- Utmaningar inom kompetensförsörjning
- Hot mot demokratin
- Otrygghet och segregation
- Svag delaktighet och service
- Utmaningar inom digitalisering och utveckling

- Brister i informationshantering
- Utmaningar inom styrning
- Hållbar bostads- och lokalförsörjning
- Brister i rutiner och processer

En beskrivning av riskerna inom respektive riskområde finns i bilaga 2.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget beskriver hur kommunstyrelsen ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2025–2027.

I verksamhetsplanen beskriver kommunstyrelsen hur den ska genomföra de uppdrag som kommunfullmäktige riktar till nämnden eller kommunstyrelsen till förvaltningen. Det finns fyra olika kategorier av uppdrag i verksamhetsplanen:

- Kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden i Mål och budget 2025–2027.
- Uppdrag från tidigare års Mål och budget som inte blivit färdiga.
- Uppdrag till kommunstyrelsen som kommunfullmäktige beslutar om löpande.
- Uppdrag till förvaltningen som kommunstyrelsen beslutar om löpande.

De två sista punkterna utgör så kallade tillkommande uppdrag och läggs in i förkortad form i bilaga 2. För fullständig information om uppdraget finns hänvisning till respektive ärende.

Verksamhetsplanen visar även hur kommunstyrelsen tar hand om åtgärder i program och handlingsplaner som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om.

Kommunstyrelsen bidrar även till att uppfylla fokusmålen i Mål och budget inom ramen för nämndens grunduppdrag enligt reglementet. I verksamhetsplanen tydliggör kommunstyrelsen hur grunduppdraget ska utvecklas genom nämndmål och indikatorer. I samband med att kommunstyrelsen beslutar om sin verksamhetsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll.

Kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Versionshantering av verksamhetsplanen

Ändringar i kommunstyrelsens verksamhetsplan sker löpande under verksamhetsåret i enlighet med de beslut som fattas under perioden. Det omfattar till exempel tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen, tillkommande uppdrag från kommunstyrelsen till sin förvaltning eller ändringar i program och handlingsplaner. I samband med uppföljning per mars/april och per augusti sammanställer förvaltningen en uppdaterad version av verksamhetsplanen.

Uppföljning av verksamhetsplanen

Kommunstyrelsen följer upp sin verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per mars/april, delårsbokslut per augusti och årsbokslut. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden i enlighet med kommunstyrelsens uppföljningsplan i bilaga 4.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2024-2026 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. Som jämförvärde i verksamhetsplanen uppges oftast resultatnätverk R12 (där ingår Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro). Indikatorer kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Tabell 1 Begrepp som används i verksamhetsplanen.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet (Alla nämnder och bolag).

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi. Genom en samordnad organisation tillhandahåller kommunledningskontoret verksamhetsnära stöd till nämnderna och bolagen inom bland annat ekonomi, HR, kommunikation, IT och fastighet. Genom systematisk verksamhetsutveckling och innovation för att effektivisera kommunledningskontorets stödprocesser ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas. Kommunstyrelsen ska också stärka kommunens försäkringsskydd och söka extern finansiering för utveckling av verksamheten.

Indikatorer inom innovation och verksamhetsutveckling	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Antal nya innovationsinitiativ tillsammans med externa parter				Öka		Egen uppföljning
Kommunen totalt, index för påstående Min närmaste chef uppmuntrar mig till att ta initiativ till förbättring av verksamheten (skala 0-100)	77	78	78	Öka		Medarbetarundersökningen
Kvinnor	77	78	78			
Män	77	77	77			
Medborgarundersökningen – Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)		80,6		Öka	80,5	Kolada (N00668)
Kvinnor		82,6				
Män		78,5				
Andel (%) inkomna synpunkter till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).				Öka		Egen uppföljning
Andel (%) inkomna felanmälningar till kommunledningskontoret/stadbyggnadsförvaltningen från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).				Öka		Egen uppföljning
Andel invånare, organisationer och näringsliv som kontaktar Kontaktcenter och får en positiv uppfattning om kommunens bemötande, service och tillgänglighet	83	79		Öka		Brilliants NKI-mätning

Tabell 2. Kommunstyrelsens indikatorer inom innovation och verksamhetsutveckling.

Indikatorer inom upphandling	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Indirekta besparingar i genomförda upphandlingar, mnkr	146	133		Öka		Egen uppföljning
Antal anbud per upphandling	3,79	5,56		Öka		Egen uppföljning
Leverantörstrohet vid inköp av varor/tjänster, andel (%)	85,4	87,5		>90		Egen uppföljning
Antal genomförda ekonomiska revisioner		19		30		Egen uppföljning
Antal genomförda ekonomiska stickprov av inköp från upphandlat avtal		52		100		Egen uppföljning
Andel (%) inköp gjorda i e-handelssystemet Proceedo (som kan gå via e-handel)		40		65		Egen uppföljning

Tabell 3. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 1: Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

Uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande (Alla nämnder och bolag).

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. Kommunstyrelsen ska utveckla ett samordnat och sammanhållet stöd till kommunkoncernen för att stärka arbetet med förändringsledning, nyskapande och ständiga förbättringar. Kommunstyrelsen skapar förutsättningar för verksamhetsförbättringar med stöd av digital utveckling. I uppdraget ingår digitalisering av processer och flöden, etablering av ett datadrivet arbetssätt samt förstärkt förmåga till digital samverkan med invånare, näringsliv och besökare genom digitalt först.

Indikatorer inom digitalisering	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal e-tjänster på kommunens e-tjänsteplattform	14	26		Öka		Egen uppföljning
Antal robotiserade processer	7	21		Öka		Egen uppföljning

Tabell 4. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 2: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen (Alla nämnder och bolag).

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad. Kommunstyrelsen ska stödja chefer i syfte att minska behovet av korta visstidsanställningar, öka flexibilitet och förbättra förutsättningarna för kontinuerligt lärande. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Möjligheten till löneväxling för UL-kort ska utredas. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv.

Uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas. (KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, SKOL och UKAF).

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet. Kommunstyrelsen ska möjliggöra samnyttjandet genom att anpassa avtalshantering och hållbart användande av lokaler. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt.

Indikatorer inom lokalförsörjning	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Vakansgrader inom kommunstyrelsen, andel (%) outhyrda lokaler	1,0	4,5	18,9	Konstant		Egen uppföljning
Vakansgrader inom kommunstyrelsen, andel (%) outhyrda bostäder	5,3	2,9	4,3	Konstant		Egen uppföljning

Tabell 5. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 10: Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande Samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun. (KS, VLN, ÄLN, OSN, UBN, AMN, KTN, GSN, IFN, ÖFN, UKAF, SKOL, UPAB och UKK)

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. Kommunstyrelsen ska undersöka hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. I uppdraget ingår även att säkerställa att kommunstyrelsens och valnämndens förvaltning bygger upp och bemannar en långsiktig, robust, flexibel och resurseffektiv valorganisation för att planera och genomföra val.

Indikatorer inom demokrati och delaktighet	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel (%)	82			Öka	79	Kolada (N05401)
Kvinnor	84					
Män	80					
Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)	37,1			Öka	47,9	Kolada (N05831)
Medborgarundersökning – Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)		18,9		Öka	20,3	Kolada (N00669)
Kvinnor		20,6				
Män		17,2				

Tabell 6. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens grunduppdrag

Lokaler och bostäder för kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen ansvarar för att tillhandahålla ändamålsenliga, hållbara och kostnadseffektiva lokaler och bostäder till nämnderna. Kommunstyrelsen utgör motpart till hyresvärd vid inhyrningar och representerar alla nämnder i fastighetsrelaterade frågor. Genom både lång- och kortsiktig planering och förvaltning av lokal- och bostadsbestånd stöder kommunstyrelsen nämnderna i utvecklingsarbetet och ökar deras förutsättningar att fokusera på respektive kärnverksamhet.

Måltider och städning inom skola och äldreomsorg

Genom att tillaga och servera god och näringsriktig kost till förskolor och skolor bidrar kommunstyrelsen till bättre förutsättningar för Uppsalas barn och elever. Genom att erbjuda näringsriktig och god mat på Uppsalas seniorrestauranger och till kommunens äldreboenden skapar nämnden förutsättningar för att äldre ska kunna bibehålla eller förbättra en god hälsa.

I nämndens ansvar ingår att utföra städning av pedagogiska lokaler. Det ska genomföras på ett sätt som ger barn och elever en ren, hygienisk och god miljö att vistas i enligt folkhälsomyndighetens riktlinjer. Nämnden ansvarar även för att utföra städning av kontor, bibliotek, äldreboende, idrottshallar, lägenheter, byggbodar samt övriga småuppdrag.

Övergripande styrning, planering och uppföljning

Kommunstyrelsen styr och samordnar den kommunala verksamheten samt leder arbetet med att ta fram och följa upp kommun- eller koncernövergripande styrdokument. Hållbarhetsdimensionerna i Agenda 2030 och klimatbudgeten integreras i ordinarie styrning. Kommunstyrelsen leder även kommunens arbete med verksamhetsplanering, uppföljning och internkontroll. Det ger förutsättningar för att kraftsamla kring viktiga frågor. Som underlag för planering tas befolkningsprognoser och en kommungemensam omvärldsanalys fram.

Kommunstyrelsen arbetar med kommunkoncernens långsiktiga prognoser och investeringsplaner. Det ger förutsättningar för att hantera framtida finansiella utmaningar och säkra budget i balans. Analys av ekonomin över tid och i relation till andra är centralt för rätt användning av kommunkoncernens resurser.

Kommunstyrelsen tillhandahåller ett effektivt och samordnat verksamhetsnära stöd till nämnderna i koncernen. Stöd ges inom ekonomi, HR, kommunikation, IT, kansli och fastighet. Staberna bidrar till hög kvalitet och effektivitet i verksamheten genom att ta det normativa ansvaret för dessa processer.

Informationsförvaltning, juridik och ärendeberedning

Kommunstyrelsen leder och utvecklar kommunens informationsförvaltning och arkiv. Hanteringen av allmänna handlingar omfattar att registrera och lämna ut allmän handling, tillgängliggöra information och ge medborgare och andra en god insyn i kommunkoncernens arbete. Som arkivmyndighet ansvarar kommunstyrelsen för att

styra och vägleda kommunens verksamheter i frågor om informationshantering, samt för att bevara och vårda kommunens information långsiktigt.

Kommunstyrelsen tillhandahåller juridiskt stöd till kommunkoncernens verksamheter och arbetar med att upprätthålla och förbättra regel efterlevnad inom alla kommunkoncernens verksamheter.

Nämnden säkerställer att varor, tjänster och entreprenader upphandlas i enlighet med gällande lagstiftning och på ett för kommunen ekonomiskt fördelaktigt sätt. Upphandlingarna ska bidra till långsiktiga och strukturella förbättringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning. Inköpsprocessen är digital, både avseende e-handel och logistik, för att säkerställa ett enkelt och effektivt flöde.

Kommunstyrelsen leder och utvecklar kommunens ärendeberedningsprocess och tillhandahåller stöd inom utredning, juridik, ärendehantering samt omvärldsbevakning. Syftet är att skapa förutsättningar för förtroendevalda att fatta tydliga, kvalitativa och rättssäkra beslut. Stöd ges även för planering och genomförande av nämndsammanträden, kommunfullmäktige, kommunrevision och arvodeshantering.

Innovation, verksamhetsutveckling och digitalisering

Kommunstyrelsen vårdar och utvecklar det kommunövergripande ledningssystemet. Här ingår stöd för att utveckla kommunens förmågor kring kvalitetsledning, innovation, processutveckling och projektledning. Verktyg, modeller, samordning och rådgivning bidrar till att säkra kvalitet och utveckla verksamheter. Kommunstyrelsen möjliggör för användningen av AI och digitala innovationer, vilket är avgörande för en effektiv och hållbar verksamhetsutveckling över tid. Några exempel på konkreta initiativ är det partnerskap som kommunen ingått med AI Sweden för att kunna nyttja aktuell kunskap och testmiljöer i syfte att öka hastigheten i användandet av AI samt de pilotprojekt som initierats i syfte att testa och utvärdera den nya tekniken för specifika användningsfall såsom personlig effektivitet (M365 CoPilot) och rutinbaserat stöd för frågor och svar (SVEA).

Kommunstyrelsen stödjer nämnder, förvaltningar och de kommunala bolagens digitala utveckling med tjänster och infrastruktur som möjliggör digitalisering av välfärdstjänster och effektivisering av interna processer, på ett säkert och kostnadseffektivt sätt.

Nämnden säkerställer även försörjning av digitala arbetsredskap inklusive support och cirkulär hantering. Detta genom en effektiv objektförvaltning, god avtalsförvaltning samt strategiskt fokus och genomförande av beslutad policy för digital transformation.

Den moderna arbetsplatsen där digitala lösningar används ger fler möjligheter till samarbete, utveckling, ledarskap och medarbetarskap. Kommunstyrelsen tar ett kommungemensamt ansvar för att digitalisera och automatisera processer och lärande.

Nationella minoriteter

Kommunstyrelsen samordnar kommunens övergripande arbete med den nationella minoritetspolitiken utifrån gällande lagstiftning och Sveriges nationella och internationella åtaganden avseende de nationella minoriteterna judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Kommunstyrelsen svarar även särskilt för samordning

av kommunens arbete med samråd där de nationella minoriteterna särskilt bjuds in samt samordning av kommunens åtaganden som finskt förvaltningsområde. Genom att stödja nämnder och förvaltningar bidrar kommunstyrelsen till att främja de nationella minoriteternas rättigheter. Kommunen ska i arbetet beakta särskilt utsatta minoriteters rätt att känna sig trygga och att inte bli utsatta för diskriminering och hat, till exempel i form av antisemitism.

Kommunen som arbetsgivare

Kommunstyrelsen säkerställer att arbetsgivaren följer lag och kollektivavtal inom arbetsrätts- och arbetsmiljöområdet. Det görs genom att förvalta och utveckla kommunens normativa processer, regelverk och villkor så att dessa leder till likabehandling, rättssäkerhet och en hållbar, inkluderande och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunstyrelsen stöttar verksamheten genom att tillhandahålla styrning, metodik, arbetssätt och rutiner för kompetensförsörjning. Processområdet omfattar även arbete med kommunens varumärke som arbetsgivare samt chefs- och ledarförsörjning. Utgångspunkten är att kompetensförsörjningsplanering är en integrerad del av verksamhetsplanerings- och uppföljningsprocessen. Kommunstyrelsen bidrar även till att stärka förutsättningarna för långsiktig kompetensförsörjning av kommunens verksamheter. Kommunstyrelsen marknadsför kommunen som arbetsgivare och säkerställer att kommunen är en förebild på den lokala arbetsmarknaden utifrån principer om likabehandling och jämställdhet.

Kommunstyrelsen har ansvar för kommungemensam kompetensutveckling inom chefs- och ledarskap. Bland annat genom olika utbildningsprogram för kommande, nya och befintliga chefer samt genom riktade aktiviteter inom aktuella chefs- och ledarskapsfrågor.

För att stärka förmågan hos kommunens chefer att tillvarata medarbetares kompetens i verksamhetsutveckling tillhandhåller kommunstyrelsen förändrings- och metodstöd för ändamålet.

HR-stabens medarbetare erbjuder nämnder och bolagsstyrelser ett verksamhetsnära och strategiskt stöd som omfattar kompetensförsörjning, arbetsmiljö, chefs- och ledarutveckling, medledarskap, löneprocess, arbetsrättslig rådgivning samt förändrings- och organisationsutveckling.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt

följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Nämndmål N1.2. Stärka planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen.

För att möta tillväxten och framtida utmaningar krävs att kommunkoncernen har god förmåga att genomföra komplexa investeringsprojekt. För att säkerställa största möjliga nytta för investerade medel behöver koncernens planering, styrning och uppföljning av investeringsprojekt stärkas. Investeringsprojekten ska i högre grad genomföras i enlighet med koncerngemensamma arbetssätt, stöd och modeller.

Nämndmål N1.3. Utveckla kommunstyrelsens samordnande roll för att stärka kommunens arbete för att främja de nationella minoriteternas rättigheter

Kommunen ska arbeta för att ligga i framkant i Sverige när det gäller det minoritetspolitiska arbetet. Kommunen ska säkerställa att de fem nationella minoriteternas rättigheter främjas och uppfylls i enlighet med Sveriges internationella åtaganden och gällande lagstiftning. Kommunstyrelsen ska utveckla kommunens arbetssätt med nationella minoriteter och stärka fokus på barn och ungas utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket. Kommunstyrelsen ska även stödja och samordna kommunkoncernen i utveckling och genomförande av insatser för att motverka antisemitism.

Nämndmål N1.4. Se över behov av att anpassa nyckeltal och målsättningar med anledning av förändrad demografisk utveckling

I en föränderlig värld där inte minst demografiska behov och prognoser förändras, behöver målsättningar anpassas och styrande nyckeltal och indikatorer ses över. Styrningen behöver anpassas till aktuella förutsättningar och till vilka problem som behöver lösas. Uppdraget omfattar genomgång av befintlig styrning; mål, målnivåer, nyckeltal och indikatorer, i kommunstyrelsens verksamheter och för kommunkoncernen som helhet, som påverkas av förändrade planeringsförutsättningar med koppling till ändrad demografisk utveckling. Nyckeltalens relevans ska bedömas och vid behov ska förslag till justering inklusive reviderad målnivå tas fram som underlag för beslut i respektive styrdokument. Uppdraget omfattar även att ta fram förslag till nya nyckeltal och indikatorer om det förändrade läget kräver det.

Indikatorer arbetsgivare

Indikatorer inom attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning (kommunövergripande)	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	79	80		Öka	81	Kolada (N00200)
Kvinnor	81	81				
Män	75	76				
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	95	95		Öka	91	Kolada (N00206)
Kvinnor	95	95				

Indikatorer inom attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning (kommunövergripande)	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Män	95	95				
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	72	74		Öka	78	Kolada (N00209)
Kvinnor	68	70				
Män	81	81				
Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	7	6		Minska	6	Kolada (N00201)
Kvinnor	7	5				
Män	9	7				
Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	13	15		Minska	12	Kolada (N00202)
Kvinnor	13	14				
Män	15	17				
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	7	8		Minska	6	Kolada (N00205)
Kvinnor	7	7				
Män	8	9				
Månadsanställda inkl. timavlönade i intervallet 66 till 75 år, antal	755	742		Öka		Egen uppföljning
Kvinnor	533	518				
Män	222	224				
Andelen (%) anställda som är kvinnor	71,9	71,6			76,3	Kolada (N00222)
Andel (%) kvinnor av samtliga chefer	70	71				Egen uppföljning
Andel (%) kvinnor av chefer som leder chefer	61	61				Egen uppföljning
Andel (%) kvinnor av chefer som leder medarbetare	72	73				Egen uppföljning
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	8,3	8,1		Minska	7,2	Kolada (N00090)
Kvinnor	9,1	8,8				
Män	6,5	6,4				
Andel (%) av medarbetarna som har många (6 eller fler) frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna	16	14		Minska		Egen uppföljning
Kvinnor	17	15				
Män	13	12				
Personalomsättning extern avgång kommunen, andel (%) av tillsvidareanställda medarbetare som har avslutat sin anställning	7,3	7,3		Behålla nivån		Egen uppföljning
Kvinnor	7,5	7,7				
Män	7,0	6,3				
Personalomsättning extern avgång kommunen, andel (%) av tillsvidareanställda chefer som har avslutat sin anställning	10,5	8,6		Behålla nivån		Egen uppföljning
Kvinnor	10,8	9,4				
Män	9,9	6,6				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0-100)	79	79	80	Öka	79	Kolada (U00200)
Kvinnor	79	80	80			

Indikatorer inom attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning (kommunövergripande)	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Män	78	78	78			
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Ledarskapsindex (skala 0-100)	80	80	80	Öka	79	Kolada (U00202)
Kvinnor	80	80	80			
Män	80	80	80			
Kvinnors medianlön som andel av mäns medianlön, kommunalt anställda, andel (%)	102,7	102,8		100	101,3	Kolada (N00953)
Antal rapporterade tillbud och arbetsskador	3897	4414		Öka*	Saknas	Egen uppföljning
HME kommunen totalt, index för påståendet Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt (skala 0-100)	69	70	72	Öka	71	Kolada (U00307)
Kvinnor	69	70	72			
Män	66	66	70			
HME kommunen totalt, index för påståendet Jag är insatt i min arbetsplats mål (skala 0-100)	82	83	83	Öka	83	Kolada (U00306)
Kvinnor	83	84	84			
Män	79	80	80			

* Målet om att öka handlar om rapportering av tillbud och arbetsskador, inte förekomsten i sig. Genom ökad rapportering synliggörs problematik som möjliggör ett förebyggande arbete.

Tabell 7. Nämndens indikatorer till uppdrag 3 (Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen) och nämndmål N1.1 (Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.).

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Riktade nivåpåverkande beslut			
Möjliggöra omställning till nya IT-lösningar	5 000		
Strategiskt lokalförsörjningsarbete	15 000		
Tidsbegränsade satsningar			
Utvecklings- och innovationsbudget (2024-2025)	1 000		
Vakanskostnad med anledning av Stadshusflytt	5 000		

Tabell 8. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet (Alla nämnder och bolag).

Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Bland annat ska stadskärnan vidareutvecklas och samverkan ske för ett attraktivt city. Uppdraget omfattar också att skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen och att stärka arbetet med klimatdriven, hållbar, cirkulär och innovativ affärsutveckling inom landsbygdsnäringar. Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet samt landsbygdsprogrammet.

Indikatorer inom starkt näringsliv och god företagsservice	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde Alla kommuner	Källa
Nya jobb per år	3312	1348 (prel.)		2000		SCB
Kvinnor	1740	925				
Män	1575	423				
Sysselsättningstillväxt över tid - aktiebolag (%)	4,6			2,5		Bisnode
Omsättningstillväxt över tid - aktiebolag (%)	12,6			6		Bisnode
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	75	75		Öka	76 (R12)	Kolada (U07451)
Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkät, ranking	275	257	252	Högre ranking	194 (R12)	Kolada (U40401)
Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, medelvärde totalt (Skala 1–6 där 1 betyder "Dåligt" och 6 "Utmärkt")	2,7	2,9	2,9	Öka	3,3	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Företagarnas uppfattning av kommunens service och bemötande, företag med 0–10 anställda (skala 0–100)	76	75		Öka	74	SKR Insiktmätning (NKI)
Tillgång till medarbetare med relevant kompetens (Skala 1–6 där 1 betyder "Dåligt" och 6 "Utmärkt")	2,8	2,9	3,0	Öka	2,9	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Nöjd upphandlingsindex, snittbetyg totalt bland kommunens anbudsgivare (skala 0–100)	65,3	64,5		Öka	63,2	SBA servicemätning
Andelen (%) lokala leverantörer av totalt inköp av varor och tjänster	18,9	18,9		Öka		Egen uppföljning
Antal rådgivningar och kontakter med företag inom näringslivsorganisationer som får stöd från Uppsala kommun	808	1223		Öka		Egen uppföljning

Tabell 9. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser (KS, GSN, PBN, KTN, IFN, MHN, Destination Uppsala, Uppsala konsert och kongress, Stadsteatern, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala parkering).

Evenemang och upplevelser bidrar till ökad folkhälsa, trygghet och livsglädje. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen. Kommunstyrelsen ska samordna arbetet med att ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra. Processer, samarbeten och infrastruktur för evenemang och upplevelser ska utvecklas. Det ska upplevas lätt för föreningar, kulturlivet och evenemangsarrangörer att boka platser genom förenklad tillståndsgivning och minskad administration.

Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande (AMN och KS).

För att fler Uppsalabor ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Kommunstyrelsen ska stärka arbetet med sysselsättningsfrämjande åtgärder inom upphandling.

Indikator inom fler uppsalabor i arbete	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal personer som tar del av sysselsättningsfrämjande insatser inom ramen för upphandlade avtal				Öka		Egen uppföljning

Tabell 10. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar (UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN).

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser genomföras för att bidra till kompetenshöjande utbildningar och matchning. Kommunstyrelsen ska inom ramen för företagsbesök och mötesplatser mellan kommun och näringsliv, aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden (alla nämnder och bolag).

Genom att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter nationellt och internationellt kan kommunens verksamheter utvecklas samtidigt som Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen stärks. Kommunstyrelsen ska kartlägga Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor för den nya europeiska mandatperioden 2024-2029 i syfte att skapa en tydlig riktning för kommunen i EU-frågor som kan bidra till positionsförflyttningar till nytta för uppsalaborna. I uppdraget ingår åtgärder såsom att tillvarata och attrahera nationell kompetens och att fortsätta utveckla Uppsala international Hub. Uppdraget är en del av genomförandet av näringslivsprogrammet.

Indikatorer externa medel	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Summa erhållna riktade statsbidrag i kommunen, miljoner kronor	758	759		Öka		Egen uppföljning
Summa erhållna EU-bidrag i kommunen, miljoner kronor	11	11		Öka		Egen uppföljning

Tabell 11. Nämndens indikatorer till uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Uppdrag 17. Utreda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov (GSN, Uppsala konsert och kongress och KS).

En attraktiv stadskärna skapar folkliv och rörelse i det offentliga rummet och fungerar som en mötesplats och ett upplevelserum för kommunens invånare och besökare. Runt om i landet pågår satsningar för att omvandla stadskärnor till framtidens fysiska mötesplatser, där shopping, service och upplevelser mixas på ett innovativt sätt. Vaksala torg har en viktig och central funktion för Uppsalas stadskärna men är idag inte utformad på ett sätt som främjar vistelse, kommers och evenemang för att stödja innerstadens utveckling. Kommunstyrelsen ska delta i utredningen kring hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.

Uppdrag 18. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde (KS).

För att stärka Uppsalabornas delaktighet och inflytande över sitt närområdes utveckling och bättre tillvarata boendes kunskap och önskemål ska kommunen utreda hur arbetet med medborgarbudget kan utvecklas. Medborgarbudgetar kompletterar den representativa demokratin och formella former för dialog och delaktighet genom att låta invånarna i ett område föreslå och rösta om hur en avsatt budget ska användas för att förbättra området. Kommunstyrelsen ska genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden för ökat engagemang.

Uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden (KS och PBN).

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Kommunstyrelsen ska utveckla dialogmetoder för ökad förståelse och samsyn och samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen men även vidareutveckla vägledning, rutiner och metoder för dialog i tidiga skeden av samhällsbyggandet.

Uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet (PBN och KS).

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet, med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunen behöver verka för att minska ledtiderna i den del av processerna som sker hos kommunen. Kommunstyrelsen ska

delta i översyn av var i samhällsbyggnadsprocessen leddiderna för planläggning och bygglov kan minskas.

Uppdrag 21. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C (KS och Uppsala parkering).

I samband med att Uppsala växer behövs nya lösningar för markeffektiv parkering. Utbygganden av fyra spår till Uppsala kommer att öka möjligheterna för ett hållbart resande. En mobilitetslösning i främre Boländerna utgör en central funktion för att tillgängliggöra och utveckla både innerstaden och det kollektiva resandet. Genom att bygga mobilitetshus eller motsvarande lösning i nordvästra delen av främre Boländerna kan ett betydande antal parkeringsplatser som kan tjäna de tillkommande arbetsplatserna och det kollektiva resandet tillgängliggöras på en relativt begränsad yta. Kommunstyrelsen ska säkerställa mark för att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.

Uppdrag 23. Stärka samverkan inom kommunen i tidiga skeden av planprocessen för att begränsa VA-taxans kostnadsutveckling (KS, Uppsala vatten och avfall, PBN och MHN).

Kostnaderna för Uppsala kommuns vatten- och avloppsverksamhet har ökat över tid, liksom de gjort i andra kommuner. Kostnadsutvecklingen är delvis beroende av förmågan att agera samordnat och långsiktigt mellan olika kommunala verksamheter. Samverkan ska stärkas i tidiga skeden av planprocessen för att synliggöra olika vägvals betydelse på kort respektive lång sikt för VA-taxan och därmed Uppsalabornas hushållsekonomi. Uppdraget omfattar bland annat en översyn och kartläggning av arbetsformer i tidiga skeden av planprocessen och utveckling av arbetsformer för genomförande av det generella markavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala vatten och avfall AB gällande VA-ledningar.

Uppdrag 24. Utreda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter (Uppsala vatten och avfall och KS).

Det behövs bra underlag inför beslut om framtidens VA-lösning för Uppsala. Det förutsätter ett brett anslag med utredning av lösningar i spannet från nytt resursverk till slutna lösningar på samhällsnivå. Kommunstyrelsen ska bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa lösningar i testbäddsmiljö. Kommunstyrelsen kommer att vara delaktig i diskussionerna och i val av framtida lösningar där många olika faktorer såsom exempelvis markåtkomst, transportbehov och klimatpåverkan, måste beaktas.

Uppdrag 25. Utreda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden (Uppsala vatten och avfall och KS).

För utbudet av prisåtkomliga bostäder är det av vikt att kommunen och dess bolag bidrar på de sätt de kan till att minska bostadsprojektens totalkostnader och sänka de trösklar som marknadens förutsättningar ger. Det gäller särskilt inom de prioriterade tätorterna på landsbygden med dess typiskt sett lägre intäktsnivåer. Kommunstyrelsen

ska ta fram och testa möjliga modeller för plangenomförande vid enskilt huvudmannaskap för att underlätta bostadsbyggandet i prioriterade tätorter. Kommunstyrelsen ska även undersöka möjligheten att i högre grad kunna samordna entreprenader i fall där enskilt huvudmannaskap föreligger, eller allmän plats saknas.

Uppdrag 26. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden under 2027 (KS, KTN och GSN).

Uppsala kommun ska delta i Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets förberedelser för sina respektive jubileum år 2027, Uppsala universitet 550 år samt Sveriges lantbruksuniversitet 50 år. Kommunstyrelsen ska verka för att kommunens verksamheter genomför aktiviteter som synliggör universitetens jubileum samt vid behov stödja samordningen av dessa.

Kvarvarande uppdrag från 2019: 8.4 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd.

Kommunen ska skapa förutsättningar för förenklad kontakt med föreningslivet. Det ska uppnås bland annat genom att möjliggöra digitala bidragsbedömningar som underlättar ansökan om föreningsstöd samt digitala lokalbokningar för att få tillgång till lokaler för aktiviteter och verksamhet. Uppdraget är en del i genomförandet av den lokala överenskommelsen med föreningslivet.

Nämndens grunduppdrag

Näringslivsutveckling för fler jobb

Kommunstyrelsen samverkar med näringslivets olika aktörer för att skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. Nämnden bidrar också till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden. Syftet är att öka matchningen på arbetsmarknaden, motverka att Uppsalas näringsliv saknar kompetens inom kunskapsintensiva yrken och inom andra yrken som kräver yrkesutbildning. Kommunstyrelsen erbjuder även platser för arbetsmarknadsinsatser och feriearbete inom den egna verksamheten så att fler kan erbjudas stöd som leder till anställning.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete med att utveckla företagsservice och näringslivsarbete. Genom samverkan med företagsfrämjande aktörer stärks förutsättningarna för att Uppsalas näringsliv ska kunna fortsätta utvecklas. Nämnden genomför aktiviteter och skapar mötesplatser som synliggör företagande tillsammans med universiteten, offentliga aktörer och andra organisationer. Särskild fokus läggs på kvinnors företagande, unga och personer med utländsk bakgrund. Genom kommunens etableringsfunktion bidrar kommunstyrelsen till att stärka förmågan till snabb, effektiv och rättssäker hantering i ny- och expansionsetableringar. Nämnden leder även arbetet med att förbättra kommunens företagsservice med rättssäker, snabb och företagsanpassad handläggning.

Kommunstyrelsen samarbetar med näringslivet och andra organisationer för att utveckla besöksnäringen och destinationen. Nämnden förvaltar varumärkesplattformen och utvecklar marknadsföringen av Uppsala som boendekommun, näringslivskommun och besöksmål. Syftet är att attrahera och behålla invånare, företag och besökare.

Service, delaktighet och kommunikation

Genom kontaktcenter bidrar kommunstyrelsen till att Uppsala kommun kännetecknas av god service, hög tillgänglighet och effektivitet i kontakter med invånare, företag och organisationer. Alla invånare och besökare ska ges en likvärdig service.

Nämnden utvecklar former för dialog och samverkan som stärker invånares, organisationers och näringslivets möjlighet att vara medskapande i kommunens verksamhet och utveckling. Kommunstyrelsen arbetar aktivt med möjligheten till påverkan på den fysiska planeringen genom olika former av dialoger med grupper av medborgare, intresseföreningar, näringsliv och akademi.

Kommunstyrelsen utvecklar samhällskommunikation som gör invånarna medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. Det bidrar till att de som lever, verkar och vistas i Uppsala kommun får insyn i och kan ta del av kommunens tjänster, service och beslut. De bidrar också till att fler känner sig inkluderade och kan vara delaktiga i kommunens utveckling.

Kommunstyrelsen tillhandahåller ett proaktivt kommunikationsstöd till kommunens verksamheter. Här ingår ett verksamhetsnära och operativt kommunikationsstöd, som bidrar till verksamheternas måluppfyllelse. Stödet omfattar även normerande styrning, utveckling av kommunikationskanaler, verktyg, metoder och utbildningar inom kommunikationsområdet. Utöver det bidrar nämnden med utveckling av kommunens internkommunikation och håller samman kommunens kriskommunikation före, under och efter en kris.

Kommunstyrelsen tillhandahåller och levandegör information som förvaras i stadsarkivet genom programverksamhet för allmänheten och pedagogisk verksamhet riktad mot barn och unga.

Hållbart samhällsbyggande

Kommunstyrelsen leder den strategiska planeringen av kommunens samhällsbyggnadsprojekt. Det omfattar att projektleda arbetet med översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner och övergripande planering av fysisk infrastruktur. Kommunstyrelsen ser till att översiktsplanens planeringsinriktning säkerställer att kommunens planering och byggande leder till ökad attraktivitet och trygghet i staden, i tätorterna och i bygderna för att tillgodose kommunens behov inom social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Kommunstyrelsen ger direktiv för, finansierar och säkerställer kvalitén i kommunens exploateringsprojekt samt i de övriga samhällsbyggnadsprojekt som nämnden ansvarar för. Kommunstyrelsens exploateringsverksamhet har i uppdrag att tillgängliggöra och utveckla mark för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala.

Kommunstyrelsen säkerställer en ekonomiskt hållbar samhällsbyggnad genom att genomföra strategiska förvärv och försäljningar av fastigheter. Genom en aktiv förvaltning av den kommunala markreserven och utveckling av kommunens markägande skapas värden för Uppsalas medborgare och näringsliv.

Kommunstyrelsen leder arbetet med en hållbar landsbygdsutveckling och en förutsättning är samverkan internt och externt. Nämnden arbetar tillsammans med servicepunkter, driver arbetet med medborgarbudget och främjar lokala initiativ

genom till exempel Upplandsbygd Lokalt Ledd Utveckling. Nämnden fördelar också bidrag till föreningar som tar ett övergripande ansvar för sin bygds utveckling.

Kommunstyrelsen ansvarar för att behoven hos äldre och personer med funktionsnedsättning tas om hand i planeringen av samhällsbyggnadsprojekten som en del i att främja en hållbar stads- och landsbygdsutveckling för alla människor i kommunen.

Indikator inom hållbart samhällsbyggande	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel förhandsbesked som följer antagen översiktsplan, procent	100	100		100		Egen uppföljning
Tillgång till bredband kopplat till hastigheten 100 Mbit/s	73	80		Öka		Post- och telestyrelsen
Yttäckning för mobilt bredband och mobiltelefoni om 30 Mbit/s	58	64		Öka		Post- och telestyrelsen

Tabell 12. Kommunstyrelsens indikatorer inom hållbart samhällsbyggande.

En hållbar bostadsförsörjning

Kommunstyrelsen leder arbetet med en hållbar bostadsförsörjning i Uppsala genom riktlinjerna i bostadsförsörjningsprogrammet. Kommunstyrelsen säkerställer tillgång på mark för bostäder i olika prisklasser och med olika upplåtelseformer. Ett mål är att skapa bostäder som fler har möjlighet att efterfråga, till exempel bostäder med lägre boendekostnad. Nämnden analyserar hur bostadsbehoven ser ut och hur de kan matchas mot det befintliga utbudet och mot bostäder i nyproduktion. Nämnden analyser behovet av marktillgång för arbetsplatser i dialog med aktörer från näringslivet. Översiktsplanen styr var i kommunen bostäder och arbetsplatser bör förläggas.

Nämndmål N2.1. Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling

Uppsala kommuns kulturplanering bidrar till att skapa ett socialt och kulturellt hållbart samhälle att leva, verka och vistas i. Det ska vara möjligt att uppleva och utöva kultur i hela kommunen. Målet är att erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur. Konst och kultur medverkar till att utveckla och stärka kommunens identitet som en dynamisk och hållbart växande kommun. All kulturplanering ska genomsyras av ambitionen att vara tillgänglig, jämställd och beakta barns och ungas rätt till kultur. Kommunstyrelsen ska ansvara för arbetet med ansökan till europeiskt kulturhuvudstadsår.

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Riktade nivåpåverkande beslut			
STUNS innovationsstödssystem		1 320	
Samarbete med Uppsala universitet	1 500		
Kostnader för planering stadsutveckling generellt	1 000		
Tidsbegränsade satsningar			
Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027	800	800	800
Satsning på friidrottsevenemang		500	140
Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion)	800	800	800

Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027	1 500	1 500	1 500
Fyrspår exklusive spårväg	9 700	17 600	59 100
Spårväg/Kollektivtrafik: Förarbeten inklusive ledningsflytt	512 100	586 700	145 100
Spårväg/Kollektivtrafik: Samtliga projekt förutom ledningsflytt	85 900	53 900	34 000
Spårväg: Kreditivränta (Finansiell kostnad)	6 800	40 000	108 400
Spårväg: Utrangeringar (Finansiell kostnad)	17 100	46 600	99 100
Ulleråker drift (förvaltning)	24 800	25 000	10 100

Tabell 13. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 (alla nämnder och bolag).

Takten i klimatomställningen behöver öka och utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen. Kommunstyrelsen bidrar till att stärka kommunkoncernens kapacitet att driva klimatomställningen genom stärkt samverkan inom kommunkoncernen och långsiktiga klimatsatsningar. För att följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att öka takten i klimatomställningen ska kommunstyrelsen aktivera en klimatbudget för kommunkoncernens verksamhet och kommunen som geografiskt område. Genom att utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringslivet i klimatfrågor, samt genom samverkan på nationell och internationell nivå, ska en samhällseffekt på området uppnås. Bättre förutsättningar för att dela och återanvända produkter och material ska leda till att avfall förebyggs och avfallsmängder minskas.

Uppdraget är en del i genomförandet av programmen för miljö och klimat, energi, landsbygd och bostad för alla, men även för åtgärdsprogrammet för kvävedioxid, klimatkontrakt 2030, översiktsplanen och avfallsplan.

Indikatorer inom stärkt kapacitet för klimatomställning	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, CO ₂ ekvivalenter, kiloton	882			Minska 10–14 % per år		Egen uppföljning
Minskning av kommungeografiska växthusgasutsläpp jämfört med föregående år, procent	1,6			Minska 10–14 % per år		Egen uppföljning
Utsläpp av växthusgaser från uppvärmning, kommungeografiskt, CO ₂ ekvivalenter, kiloton	156			Minska		Egen uppföljning
Utsläpp av växthusgaser från elanvändning, kommungeografiskt, CO ₂ ekvivalenter, kiloton	114			Minska		Egen uppföljning
Klimatpåverkan av inköpta livsmedel, kilo CO ₂ ekvivalenter per kilo inköpt livsmedel	1,65	1,55		2030: 1,25		Miljöbarometern
Antal kommunala upphandlingar där det ställts utökade hållbarhetskrav	53	52		50		Egen uppföljning
Antal genomförda uppföljningar av hållbarhetskrav i kommunens upphandlade avtal	7	25		40		Egen uppföljning

Tabell 14. Kommunstyrelsens indikatorer inom stärkt kapacitet för klimatomställning till uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Indikatorer inom hållbar och mer effektiv energianvändning	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh), kommunorganisatoriskt	432			Minska		Egen uppföljning

Solcellsanläggningar totalt, installerad effekt (MW) (kommungeografisk)	52,1	76,9	2030: 100	Kolada (N45970)
Solcellsanläggningar kommunorganisatorisk, installerad effekt (MW)	2,2	2,6	Öka	Egen uppföljning
Använd förnybar energi - egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel	91	92	100	Egen uppföljning

Tabell 15. Kommunstyrelsens indikatorer inom hållbar och mer effektiv energianvändning till uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Indikatorer inom ren luft och giftfri miljö	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel						
Totalt i kommunen	54	51		100		Egen uppföljning
Inom kommunstyrelsens måltidsservice	59	60		100		Egen uppföljning

Tabell 16. Kommunstyrelsens indikatorer inom ren luft och giftfri miljö till uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdrag 28. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsala arenor och fastigheter, Skolfastigheter, Uppsala parkering, Uppsala vatten och avfall och Uppsalahem).

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv. I kommunstyrelsens arbete inom uppdraget ingår att hitta systematiska arbetssätt och se över kommunens styrning för klimatanpassningsarbetet med hänsyn till målsättningen om klimatanpassat Uppsala senast 2040. En klimat- och sårbarhetsanalys ska genomföras på kommunövergripande nivå. Tillsammans med Uppsala vatten och avfall AB och gatu- och samhällsmiljönämnden ska möjligheterna till finansiering av klimatanpassningsåtgärder utredas. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet.

Indikatorer inom klimatanpassning	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel (%) berörda nämnder och bolagsstyrelser som inom ramen för sin verksamhetsplanering analyserat risker kopplade till klimatförändringar			82	100		Egen uppföljning
Andel (%) berörda nämnder och bolagsstyrelser som genomför arbete för att möta identifierade risker kopplade till klimatförändringar			79	100		Egen uppföljning

Genomsnittlig kröntäckning i Uppsala tätort, andel (%)	24	2034: 30	Boverket
--	----	----------	----------

Tabell 17. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 28: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Uppdrag 29. Påskynda omställningen till ett hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik (KS, GSN, PBN, UBN, Uppsala parkering, Skolfastigheter, Uppsalahem, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala vatten och avfall).

Ett mer hållbart resande ger mindre trängsel, minskade utsläpp, bättre luft och lägre bullernivåer, vilket skapar hälsosammare och mer attraktiva stads- och tätortsmiljöer. Arbetet för att främja ett mer hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik ska intensifieras. Det ska vara lätt för människor att göra smarta och hållbara val när det kommer till resor och transporter i hela kommunen. Uppdraget omfattar bland annat en utredning om hur trängselskatt skulle kunna minska biltrafik i innerstaden samt arbetsmetoder och samverkan ska utvecklas för större effekt vid genomförande av åtgärder för gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Uppdrag 30. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel (KS, GSN, PBN, Uppsala parkering, Skolfastigheter, Uppsalahem, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala vatten och avfall).

Omställningen till förnybara bränslen och drivmedel behöver accelerera. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för och tillgång till el-laddning och andra hållbara drivmedel. Kommunstyrelsen ska bidra till en strategisk och hållbar utveckling av el-laddning för kommunens verksamheter genom att utveckla samverkan och underlätta utbyggnaden av infrastruktur för distribution av förnybara drivmedel, däribland laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon. Kommunstyrelsen ska också samverka för att ta fram säsongslagringar och lösningar för reservkraft. Uppdraget är en del i genomförandet av miljö- och klimatprogrammet, energiprogrammet samt programmet för mobilitet och trafik.

Indikator inom hållbar mobilitet	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Antal publika laddplatser per 100 elbilar	5,4	4,6		Öka		Nobil, SCB
Antal personbilar i trafik per 1000 invånare	367	366		Öka	451	SCB

Tabell 18. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 30. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Uppdrag 31. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap (KS, PBN, GSN, Uppsala vatten och avfall och Uppsalahem).

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Kommunstyrelsen ska utreda hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen som bättre tar vara på material och näringsämnen och som minskar påverkan på miljö, ekosystem och klimat. Genom att utforma en strategi för ökad stads- och byodling samt etablera utökade eller nya ytor

för kollektiv odling skapas förutsättningar för ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem.

Uppdrag 32. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur (KS, GSN, MHN, PBN, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsalahem).

När staden växer är det viktigt att värna den biologiska mångfalden. Kommunstyrelsen ska utveckla en modell för kompensations- och förstärkningsåtgärder av ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Systematiska former ska utvecklas för arbetet med biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster inom samhällsplanering och förvaltning. Kommunstyrelsen ska se över lämpliga områden för naturreservatsbildning och initiera reservatsbildning. Uppdraget är en del i genomförandet av översiktsplanen samt grön- och blåstrukturplan och översiktsplanen.

Indikatorer inom biologisk mångfald	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Skyddad natur land, andel (%)	3,9	4		Öka	5,6	Kolada (N85055)
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	22,7			Öka	31,5	Kolada (N85051)
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	8,8			Öka	8,0	Kolada (N85052)

Tabell 19. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 32: Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Uppdrag 33. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter (KS, GSN och PBN).

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden och tillgången ska ges större vikt i stadsplaneringen samt i utvecklingen av kringliggande tätorter. För att underlätta planering ska kommunstyrelsen fastställa målbild och indikatorer för att mäta tillgången till och utvecklingen av grön infrastruktur, till exempel avståndet till närmaste park och skog. Målbild och indikatorer ska ligga till grund för utvecklad tillgång till natur- och friluftsområden och andra grönområden där så behövs. För att säkra och stärka biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster ska grönstrukturplaneringen utvecklas.

Nämndens grunduppdrag

Samverkan för hållbar utveckling

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med hållbar samhällsutveckling, bland annat genom insatser för klimatomställning och klimatanpassning, samt energiomställning och cirkulär ekonomi. Nämnden verkar för ett hållbart samhälle tillsammans med andra samhällsaktörer, boende och verksamheter i Uppsala. Det görs bland annat inom ramen för Uppsala klimatprotokoll.

Hållbar kommungemensam service

Kommunstyrelsen bidrar till att Uppsala kommun uppnår uppsatta miljömål genom arbetet med ekologiska och climateffektiva livsmedel, kemikaliefritt städ, fossilfri

fordonsflotta och hållbara transporter inom den kommungemensamma servicefunktionen.

Klimatneutralt byggande:

Kommunstyrelsens exploateringsverksamhet har i uppdrag att aktivt bidra till ett mer klimatneutralt byggande inom staden och på landsbygden. Det åstadkoms till exempel genom att gynna lösningar som byggande i klimatsmarta material, återbruk av byggmaterial eller effektiva transportlösningar i de markanvisningar som genomförs.

Nämndmål N3.1. Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Kommunstyrelsen ska långsiktigt stärka kommunens arbete med att bevara och förvalta naturliga ekosystem i sjöar och vattendrag samt säkra tillgången till rent grundvatten. I uppdraget ingår att revidera underlag till lokalt åtgärdsarbete för olika vattendrag för att säkerställa förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald. Åtgärdsplan för befintligt område utifrån ”Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt” ska även fastställas. Nämndmålet är en del i genomförandet av vattenprogrammet.

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Riktade nivåpåverkande beslut			
<i>Förstärkt arbete klimatprotokollet</i>	750		
<i>Möta de nya lagkraven kring CSR</i>	700	700	
<i>Skogsförvaltning, ökad volym skog</i>	500	500	500
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Samordning klimatbudget 2025-2027</i>	750	750	750

Tabell 20. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet (alla nämnder och bolag).

Kommunstyrelsen ska aktivt verka inom det brottsförebyggande området på flera plan. Kommunstyrelsen ska stärka det systematiska arbetet för att upptäcka, förebygga och kunskapshöja kring våldsbejakande extremism. I uppdraget ligger också att arbeta trygghetsskapande utifrån nya förutsättningar såsom ny lagstiftning, forskning och lägesbild i samverkan med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter genom att tillämpa kunskapsbaserade arbetssätt och beprövade metoder. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Indikatorer inom trygg och säker kommun	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
I vilken utsträckning företaget drabbas av brottslighet/otrygghet (Skala 1-6 där 1 betyder "i stor utsträckning" och 6 "inte alls")	3,4	3,6	3,3	Minska	3,8 (alla kommuner)	Svenskt näringslivs enkätundersökning
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 invånare	12	11		Minska	7	Kolada (N07402)
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/ 100 000 inv	134,2	132,1		Minska	196,9	Kolada (N07549)
Anmälda brott om skadegörelse, antal/100 000 invånare	641	587		Minska	1278	Kolada (U07452)
Anmälda bedrägeribrott genom social manipulation antal/100 000 invånare	93	349		Minska		BRÅ
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	26			Minska	30	Kolada (U01420)
Kvinnor	40					
Män	12					
Ungdomar som alltid eller oftast känner sig trygga på stan eller i centrum, andel		91		Öka		Liv och hälsa ung
Flickor		89				
Pojkar		95				
Annan könstillhörighet		-				
Andel (%) som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt av elever i årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet		49		Öka		Liv och hälsa ung
Flickor		33				
Pojkar		64				

Tabell 21. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen (alla nämnder och bolag).

Åtgärder behöver vidtas för att förebygga, upptäcka och motverka arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen. Kommunstyrelsen ska ta fram kompetenshöjande insatser och genomföra kunskapshöjande aktiviteter. Uppdraget omfattar också att stärka och förbättra interna nätverk och samverkan. Uppdraget är en del i handlingsplan mot välfärdsbrott och program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.

Indikator inom välfärdsbrott	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Felaktigt utbetalda ersättningar (bidragsbrott)				Minska		Egen uppföljning

Tabell 22. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Uppdrag 36. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen (KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, Uppsalahem, Skolfastigheter, Uppsala arenor och fastigheter och Uppsala bostadsförmedling).

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar. Kommunstyrelsen samordnar arbetet med ökad kunskapsupbyggnad för att identifiera och genomföra insatser inom hela koncernen för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation. Social hållbarhet ska integreras i samhällsbyggnadsprocessen och rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt ska utvecklas i syfte att säkerställa en ökad social blandning. Åtgärder syftar också till att stärka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela kommunen genom att tillkommande bostäder ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av Uppsala. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen 2021–2024 samt handlingsplanerna för Gottsundaområdet och för Gränby/Kvarngärdet.

Indikatorer inom segregation och social sammanhållning	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Andel (%) av befolkningen som bor i områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2)	13			Minska	18,3	Boverket
Uppföljning av trygghetsteamet						Egen uppföljning
Antal hyresskulder per månad		23		Minska		
Antal störningar per månad	11	16		Minska		

Antal besök per månad	120	65	Öka
-----------------------	-----	----	-----

Tabell 23. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 36: Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Uppdrag 37. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad (KS, PBN, Uppsalahem, och Uppsala bostadsförmedling).

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för fler prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar deras livssituation. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens arbete inom bostadsförsörjningen och samordnar det koncernövergripande arbetet. Åtgärderna syftar till att underlätta för hushåll att efterfråga ett godtagbart boende och att minska gapet som idag finns mellan hushållens möjligheter att efterfråga en bostad och det utbud som finns. Dels genom att bättre nyttja befintliga bostäder, dels genom att tillföra ett varierat och brett utbud av nybyggda bostäder som attraherar hushåll i livets olika skeden. För att värna befintliga hyresrätter med relativt låg hyra och för att få till nya prisrimliga bostäder behöver nämnden samverka med bolagen och aktörer på marknaden för att finna innovativa lösningar. Uppdraget är en del i genomförandet av bostad för alla – program för bostadsförsörjningen 2021–2024.

Indikatorer inom bostäder för alla	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Andel (%) trångbodda hushåll (enligt Socialstyrelsens riktlinje)				Minska		Boverket
Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (%)	38,1	38,3		Öka	47,6	Kolada (N07956)
Kötid för att få en ordinarie hyresrätt, antal år	6	5,4		Minska		Bostadsförmedlingen

Tabell 24. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 37. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända (alla nämnder och bolag).

Förutsättningarna för snabb integration och möjlighet att försörja sig själv ska förbättras för nyanlända. Kommunstyrelsen samordnar och stöttar kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för att främja och påskynda integrationen. Stärkt samordning bidrar till stärkt kapacitet att planera och vidta åtgärder utifrån ett helhetsperspektiv.

Uppdrag 39. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering (KS, SCN, UBN och AMN).

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del om råd och stöd kring föräldraskapet. Idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga placeringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala.

Uppdrag 40. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter (KS, KTN, IFN, UBN, SCN, AMN, OSN, Uppsala arenor och fastigheter och Skolfastigheter).

Barn och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid ska stärkas. Att kunna delta i fritidsaktiviteter bidrar långsiktigt till att förbättra folkhälsan men också till att förbättra välmående och att skapa sociala sammanhang för gemenskap för individen. Kommunstyrelsen ska samordna en utredning av ansvarsfördelningen inom kommunen och hur arbetet bäst ska organiseras för att ge mest nytta för barn och unga.

Uppdrag 41. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet (KS, KTN, IFN, UBN, ÄLN, OSN och Uppsala arenor och fastigheter).

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid, bland annat genom tillhandahållande av lokaler, ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Kommunstyrelsen ska kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet och kulturlivet. Uppdraget bidrar till ökad transparens och möjlighet till uppföljning av kommunens ekonomiska hushållning avseende lokaluthyrningar för rekreationssyften. Genom kartläggningen kan kommunen vidta styrningsmässiga åtgärder för att säkerställa likabehandling och kostnadsuppföljning.

Uppdrag 42. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet (KS, KTN, AMN, IFN, SCN, ÄLN och OSN).

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningslivet förstärker och kompletterar den verksamhet som kommunen bedriver och bidrar till ökad delaktighet och samhällsnytta. Uppsala kommuns olika nämnder beviljar årligen stora belopp i föreningsbidrag. För att säkra en rättssäker och ändamålsenlig hantering ska kommunstyrelsen kartlägga hur kommunen handlägger bidrag och projektstöd till föreningar och det fria kulturlivet. Behov finns av att stärka arbetet för att säkra att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa (alla nämnder och bolag).

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Kommunstyrelsen stödjer arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa inom berörda nämnder och samordnar det suicidpreventiva arbetet. Kommunstyrelsen bidrar även till ökad kunskap inom området genom att ta fram en uppföljningsmodell för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention. Kommunstyrelsen ska göra en genomlysning av kommunens arbete och styrning inom folkhälsoområdet.

Indikatorer inom jämlika livsvillkor och folkhälsa	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde R12	Källa
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	81,4			Öka	84,3	Kolada (U01473)
Kvinnor	80,6					
Män	82,3					
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9, och årskurs 2 på gymnasiet, andel (%)		69		Öka		Liv och hälsa ung
Flickor		60		Minska		
Pojkar		81		skillnader		
Annan könstillhörighet		47				

Tabell 25. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 44. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas (SCN, UBN, KTN, IFN, KS, GSN, Uppsalahem, Skolfastigheter och Uppsala arenor och fastigheter).

Skola och fritidsverksamhet ska vara en trygg arbetsplats för både elever och personal. Verksamheterna ska vara en plats fri från droger som exempelvis alkohol, narkotika, dopingpreparat och tobak. Unga personer som uppvisar normbrytande beteende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Det behövs ett träffsäkert förebyggande arbete och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om barns och ungas droganvändning. Kommunstyrelsen ska genom kartläggning och analys utveckla arbetet med att stärka det förebyggande arbetet mot narkotika och droger i barns och ungas närmiljö.

Uppdrag 45. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet (GSN, UBN, KS, Skolfastigheter, Uppsala arenor och fastigheter, KTN, IFN och PBN).

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Om barn kan gå och cykla tryggt är det bra för miljö och hälsa. Det ökar också barns frihet. Kommunstyrelsen ska säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik. Detta för att öka inkludering och trygghet för målgruppen barn och unga.

Uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft (alla nämnder och bolag).

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Kommunstyrelsen ger stöd och styrning för att stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens alla verksamheter. Utbildning och övning är viktiga delar i arbetet. Kommunstyrelsen ska utveckla en bemanningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation. I uppdraget ingår att utveckla ett metodstöd för nämnders och bolagsstyrelsens verksamhetsplanering för höjd beredskap och att stödja deras arbete

med kontinuitetshantering i samhällsviktiga verksamheter. Uppdraget är en del i genomförandet av programmet för krisberedskap och civilt försvar.

Indikatorer inom krisberedskap och civilt försvar	2022	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har, utifrån sin risk- och sårbarhetsanalys (RSA), identifierat åtgärdsbehov och arbetar aktivt med dessa.				Öka		Egen uppföljning
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har en kontinuitetshantering inom sina samhällsviktiga verksamheter				Öka		Egen uppföljning
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har en aktuell plan för höjd beredskap				Öka		Egen uppföljning
Andel nämnder och bolagsstyrelser som har övat sin krisledningsorganisation inför och vid allvarlig störning och kris				Öka		Egen uppföljning

Tabell 26. Kommunstyrelsens indikatorer till uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens grunduppdrag

Ett systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete

Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt och långsiktigt brottsförebyggande-, trygghets- och säkerhetsarbete med verksamheter, allmänhet och medarbetare som målgrupp. Insatser genomförs för att förebygga kriminalitet i ett större samhällsperspektiv och riktat mot särskilda målgrupper. Arbetet sker i nära samverkan med civilsamhälle, näringsliv och myndigheter.

Krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd

Kommunstyrelsen bedriver ett systematiskt och långsiktigt arbete med att genom stöd och styrning säkerställa att kommunens verksamheter har god förmåga att hantera krissituationer i fred samt att kommunen har en förmåga till civilt försvar. Nämnden ansvarar för att kommunens säkerhetsskydd är tillräckligt och uppfyller lagstiftningen genom att väl anpassade säkerhetsskyddsåtgärder inom områdena informationssäkerhet, fysisk säkerhet och personalsäkerhet säkerställs.

Nämnden ansvarar för att ta fram strategiskt kunskapsunderlag kring risker kopplade till extremväder för att visa på behov av klimatanpassning i den fysiska planering och befintlig bebyggd miljö.

Stöd och samordning för ökad jämlikhet, integration och psykisk hälsa

Kommunstyrelsen stödjer och samordnar insatser för att främja mänskliga rättigheter och ett jämställt Uppsala, öka jämlikheten i livsvillkor och god folkhälsa, samt för att motverka diskriminering. Det gäller både i arbetet inom organisationen och i kommunens möte med invånare och näringsliv.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens arbete för en bättre integration och snabbare etablering. Syftet är att möjliggöra utveckling, informationsutbyte och ökad

kunskap. Genom ett bättre samarbete och informationsutbyte inom kommunen underlättas det gemensamma arbetet.

Kommunstyrelsen samordnar, stödjer och utvecklar arbetet med att främja psykiskt välbefinnande, förebygga psykisk ohälsa och suicid i kommunen. Stöd och samordning av analys och uppföljning bidrar till att stärka nämndernas eget arbete så att åtgärder identifieras och att rätt insatser prioriteras.

Kommunstyrelsen samordnar kommunens områdesarbete och samverkan med fastighetsägare, civilsamhälle, statliga myndigheter och andra aktörer för att förbättra invånarnas levnadsvillkor och främja inkludering i områden med sämre förutsättningar. Genom att samordna utvecklingsarbeten på både kort och lång sikt bidrar kommunstyrelsen till att förbättra nämndernas eget arbete.

För att skapa förutsättningar för kommunen att arbeta strategiskt med att minska ojämlikheter tar kommunstyrelsen fram kunskapsunderlag som belyser hållbarhetsperspektiv. Kommunövergripande statistik används som stöd vid prioriteringar och beslut. Nämnden bidrar även till kunskapsutveckling kring kommunen som trygg och attraktiv plats och tillhandahåller kunskapsunderlag som stöd vid prioriteringar och insatser.

Socialt hållbar samhällsutveckling

Markanvisningar genomförs enligt Uppsalamodellen. Modellen är utformad för att stärka en socialt hållbar utveckling. Sociala krav ställs för att bostadsbestånd ska möta bostadsbehov. Den sociala kompassen används som ett verktyg i markanvisningar för att prioritera insatser som ger största möjliga nytta utifrån ett socioekonomiskt perspektiv.

Nämndmål N4.1. Utveckla kommungemensamma systematiska och effektorienterade arbetssätt för att följa upp och analysera insatser och verksamhet som främjar social hållbarhet

Kommunen behöver få ett mer effektivt och enhetligt sätt att följa upp och analysera sina insatser inom social hållbarhet. Detta för att skapa bättre förståelse för vilka åtgärder som har störst positiv påverkan och hur resurserna kan fördelas för att maximera effekterna. Uppdraget innefattar utformning av ett gemensamt ramverk för att följa upp och analysera insatser som främjar social hållbarhet.

Satsningar

Belopp i tusental kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tidsbegränsade satsningar			
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder</i>	4 050	4 050	4 050
<i>Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet</i>	8 000		
<i>Trygghet fritidsgårdar 2025-2026 (kan fördelas)</i>	1 000	1 000	
<i>Ökat ansvar för livsmedelsberedskap</i>	10 000		

Tabell 27. Kommunstyrelsens satsningar inom fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Budget 2025

Kommunstyrelsens budget utgår från den ekonomiska ram som kommunfullmäktige beslutat om i Mål och budget 2025 - 2027. Under 2025 budgeteras kostnaderna för kommunstyrelsens verksamhet att uppgå till 5 721 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag på 1 311 miljoner kronor, taxor, avgifter, hyror och övriga intäkter som budgeteras till 3 284 miljoner kronor, fördelning med 1 108 miljoner kronor och finansiella intäkter om 17 miljoner kronor. Fördelning av kommungemensamma kostnader avser ersättning från nämnder för bland annat verksamhetsnära stöd från staber och avdelningar, kommungemensamma processer såsom till exempel lönehantering och redovisning, kostnader för IT samt ersättning för arbetsplatser.

Nämndens driftbudget

	Budget 2025	Budget 2024	Prognos 2024
Intäkter	3 284	3 090	3 096
Fördelning kommungemensamma kostnader	1 108	1 140	1 136
Summa intäkter	4 392	4 230	4 232
Verksamhetens kostnader	-5 562	-5 022	-4 977
Avskrivningar	-79	-83	-110
Summa kostnader	-5 641	-5 105	-5 087
Finansiella intäkter	17	23	25
Finansiella kostnader	-80	-65	-64
Summa nettokostnader	-1 311	-916	-895
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	57	57	57
Infrastruktur m.m. (2)	917	600	600
Kultur- och fritidsverksamhet (3)	3	3	3
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	335	257	257
Summa kommunbidrag	1 311	917	917
Resultat	0	0	22

Tabell 28 Driftbudget kommunstyrelsen, belopp i miljoner kronor

Kommunstyrelsens budget fördelas på två övergripande ansvarsområden, kommunledning och stadsbyggnad.

Kommunledning

Kommunstyrelsens ansvar inom kommunledning omfattar styrning, ledning och samordning av kommunens verksamhet och ekonomi. Det består vidare av nämndens uppsiktsplikt och ansvar för strategiskt viktiga politiska områden så som trygghet, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Kommunledning består också av bland annat IT, arbetsgivarfrågor,

arkivfrågor, kris och beredskap samt lokalförsörjning. Även att leda gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice ingår.

En utförligare beskrivning av kommunstyrelsens ansvar inom kommunledning finns i verksamhetsplanens inledning under kommunstyrelsens uppdrag.

	Budget 2025	Budget 2024	Prognos 2024
Intäkter	2 992	2 814	2 888
Fördelning kommungemensamma kostnader	1 108	1 140	1 136
Summa intäkter	4 100	3 954	4 024
Verksamhetens kostnader	-4 605	-4 387	-4 425
Avskrivningar	-73	-72	-73
Summa kostnader	-4 678	-4 459	-4 498
Finansiella intäkter	17	23	25
Finansiella kostnader	-20	-17	-20
Summa nettokostnader	-580	-500	-469
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	57	57	57
Infrastruktur m.m. (2)	186	184	184
Kultur- och fritidsverksamhet (3)	3	3	3
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	335	257	257
Summa kommunbidrag	580	500	500
Resultat	0	0	31

Tabell 29 Driftbudget kommunledning, belopp i miljoner kronor

Inom kommunledning uppgår kostnaderna till 4 698 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Dessa finansieras med kommunbidrag om 580 miljoner kronor, taxor, avgifter och övriga intäkter på 2 992 miljoner kronor, fördelning på 1 108 miljoner kronor och finansiella intäkter om 17 miljoner kronor. De övriga intäkterna består främst av hyresintäkter och intäkter inom gemensam service. Fördelning avser ersättning från nämnder för bland annat verksamhetsnära stöd från staber och avdelningar, kommungemensamma processer såsom till exempel lönehantering och redovisning, kostnader för IT samt ersättning för arbetsplatser.

I jämförelse med budget 2024 ökar såväl intäkter som kostnader. Ökningen finns främst inom fastighetsverksamheten och beror till stor del på realiserande av nämndernas lokalförsörjningsplaner.

Inom måltidsverksamheten ligger kostnaderna för livsmedel på en fortsatt hög nivå vilket täcks av ökade intäkter. Även fordonstjänster har ökade kostnader som också ger motsvarande intäktsökning. Städservice har ett ökat antal städuppdrag vilket bidrar till såväl högre intäkter som kostnader. En förändring som innebär minskade intäkter och kostnader jämfört med budget 2024 är att samordning avseende åtagandet enligt massflyktsdirektivet upphör och övergår till arbetsmarknadsnämndens ordinarie verksamhet.

De kommungemensamma kostnader som fördelas till nämnderna följer överenskomna principer om uppräknig. Till detta kommer överenskommelser om utökningar eller minskningar som skett sedan föregående år. Inför år 2025 har en

översyn gjorts över de kostnader som fördelas från fastighetsverksamheten vilket innebär lägre utfördelning till nämnder. Försäkringspremier har tidigare ingått i fördelningen men kommer fortsättningsvis att faktureras utifrån den årliga försäkringspremien. De finansiella intäkterna avser planerad försäljning av bostadsrätter som inte kan nyttjas optimalt i dagsläget.

Riktade satsningar

I Mål och budget 2025–2027 finns riktade satsningar på ungefär 56 miljoner kronor avseende kommunledning. Satsningarna innehåller bland annat utrymme för områdesutveckling och trygghetsskapande åtgärder samt sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet. Satsningar görs även på stärkt klimatomställning genom utökat arbete med klimatprotokollet och samordning av klimatbudget. Därtill satsas medel på strategiskt lokalförsörjningsarbete, att möjliggöra nya IT-lösningar, näringsliv och innovation. Fastighetsverksamheten kompenseras för vakanskostnader då lokaler lämnas i och med flytt till Stadshuset. Resurser tillsätts även för att möta nya lagkraven avseende ansvaret för livsmedelsberedskap och hållbarhetsredovisning (CSRD).

Stadsbyggnad

Kommunstyrelsens ansvar inom stadsbyggnad omfattar strategisk och översiktlig planering, planeringsprojekten kopplade till fyrspårsavtalet samt mark- och exploateringsverksamhet.

	Budget 2025	Budget 2024	Prognos 2024
Intäkter	292	277	208
Fördelning kommungemensamma kostnader	0	0	0
Summa intäkter	292	277	208
Verksamhetens kostnader	-957	-635	-552
Avskrivningar	-6	-10	-37
Summa kostnader	-963	-645	-589
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-60	-48	-45
Summa nettokostnader	-731	-417	-426
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Infrastruktur m.m. (2)	731	417	417
Summa kommunbidrag	731	417	417
Resultat	0	0	-9

Tabell 30 Driftbudget stadsbyggnad, belopp i miljoner kronor

Inom stadsbyggnad uppgår kostnaderna i budget 2025 till 1 023 miljoner kronor, inklusive avskrivningar och finansiella kostnader. Kostnaderna finansieras med kommunbidrag på 731 miljoner kronor samt med hyres- och arrendeintäkter, markförsäljning samt övriga intäkter om totalt 292 miljoner kronor varav markförsäljning 236 miljoner kronor. Kostnaderna budgeteras 330 miljoner kronor

högre än i budget 2024, främst på grund av riktade tidsbegränsade satsningar avseende projekten inom fyrspårsavtalet. Under 2025 beräknas omfattande ledningsflyttarbeten fortsätta för att möjliggöra för spårvägen. I budgeten för 2025 uppgår kostnaden för förarbeten inklusive ledningsflyttar till 512 miljoner kronor. En spårvägsentreprenad är upphandlad och arbetet med projektering påbörjas under slutet av 2024. Då både ledningsflytt och spårvägsentreprenaden är omfattande- och kapitalintensiva arbeten kan även mindre förskjutningar i projektet leda till stora avvikelser.

Mark- och exploateringsverksamhetens kostnader ökar med 10 miljoner kronor och förklaras högre kostnader kopplat till allmän plats, framförallt avseende saneringsarbeten.

De finansiella kostnaderna ökar med 12 miljoner kronor, från 48 miljoner kronor år 2024 till 60 miljoner kronor år 2025 (som jämförelse 19 miljoner kronor år 2023), på grund av fortsättningsvis höga markförvärvsnivåer och en högre räntenivå. Övriga projektrelaterade kostnader är på en snarlik nivå som 2024 och förklaras av att många projekt fortsatt befinner sig i tidiga skeden. Exploateringsverksamheten budgeteras till ett noll-resultat där kostnaden för genomförandeorganisationen och projektens löpande driftkostnader bedöms balanseras med nettoöverskott från markförsäljning, vidarefakturerings och upplösning av tidigare erhållna exploateringsersättningar.

Osäkerheten på bostadsmarknaden är fortsatt betydande. Kortsiktigt medför det nuvarande marknadsläget att finansieringen av exploateringsverksamhetens löpande driftkostnader äventyras. Detta då markförsäljningsintäkterna fortsatt förväntas vara relativt låga under 2025.

På medel- och lång sikt utgör rådande marknadsläge en osäkerhet för finansieringen av kommunens övergripande tillväxt, beroende på hur höga kostnadsökningar utvecklingen av Uppsala medför i förhållande till hur låga markförsäljningsintäkterna kommande år blir.

Kassaflödesmässigt framtunga projekt innebär att räntekostnaden utgör en större faktor och kostnadspost än tidigare, till följd av att räntenivån har ökat avsevärt och bedöms kvarstå på en högre nivå än tidigare år. Nya projekts genomförbarhet granskas mer kritiskt utifrån projektspecifika förutsättningar avseende tidplan och intilliggande projekt. Samtidigt behöver kommunen driva fram detaljplaner och förvärva mark i enlighet med gällande långsiktiga utbyggnadsplaner och för att säkra en tillräcklig planberedskap inför ett förändrat marknadsläge då försäljning av mark återigen är möjlig i större omfattning.

De flesta stora exploateringsprojekt med pågående utbyggnad bedöms påverkas. Under år 2025 beräknas ingen markförsäljning att ske i Rosendal, som tidigare har varit ett bidragande projekt för exploateringsverksamhetens ekonomi. Även andra projekts tidplaner bedöms dra ut på tiden utifrån att det rådande marknadsläget inte medger lika mycket bostadsproduktion som tidigare år. Projekt för utveckling av verksamhetsmark inom Uppsala bedöms påverkas något mindre av de förändrade marknadsförutsättningarna än projekt för bostads- eller kontorsändamål. Resultateffekter från exploateringsverksamheten uppstår regelmässigt, varför dessa specificeras som jämförelsestörande poster i kommunens bokslut och uppföljning.

Riktade satsningar

I Mål och budget 2025 - 2027 ingår en förstärkt finansiering för vissa riktade satsningar. För 2025 fortsätter satsningen på hållbarhet inom stadsbyggandet. Utredningsinsatser kopplade till fyrsårsavtalet inklusive kapacitetsstark kollektivtrafik är fortsatt prioriterade för att kunna hålla tidplanen i förhållande till tidigare genomförandebeslut och beviljat stadsmiljöavtal. I budgeten för 2025 ingår kostnader för ledningsflyttar samt den inledande projekteringen av spårvägsentreprenaden. Medel riktas därutöver till revideringen av översiktsplanen liksom till fastighetsförvaltningen inom Ulleråker som även fortsättningsvis kräver skattefinansiering på grund av framtida exploatering.

Nämndens investeringar

Kommunstyrelsen har i Mål och budget 2025–2027 tilldelats 7 093 miljoner kronor för investeringar för åren 2025–2029, inklusive extern finansiering. För år 2025 uppgår ramen till 596 miljoner kronor. Till det tillkommer pågående investeringar där medel ska överföras från föregående år vilket fastställs i samband med årsbokslut. Enligt Mål och budget beräknas investeringarna inom exploateringsverksamheten uppgå till 398 miljoner kronor för år 2025 och finansieras med 150 miljoner i exploateringsersättningar, övriga finansieras via markägarekonomin.

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Pågående, fastställs i samband med årsbokslut respektive år					
Fastighetsförvärv	10	15	5	5	5
Fastighetsunderhåll/nybyggnation/hyresgästanpassning	109	82	161	25	25
Inventarier/maskiner	8	6	5	5	5
IT	10	26	9	43	8
Totalt kommunledning	137	128	179	78	43
Markförvärv	350	150	150	150	100
Spårväg	177	950	1 955	2 639	909
Spårväg statlig finansiering	-324	-560	-740	-550	-723
Fyrspår	5	7	19	101	165
Exploateringsprojekt (netto)	247	232	416	363	273
Fastighetsunderhåll jordbruksverksamhet	4	4	4	4	4
Solenergi		47			
Totalt stadsbyggnad	459	830	1 804	2 706	729
Summa	596	959	1 983	2 784	772
<i>varav investeringar exploateringsprojekt</i>					
Infrastruktur exploateringsverksamhet bruttoinvestering	398	318	499	460	358
Infrastruktur exploateringsverksamhet finansiering	-150	-86	-83	-97	-85
	247	232	416	363	273

Tabell 31 Investeringarbudget kommunstyrelsen 2025–2029, belopp i miljoner kronor

Inom kommunledning avser investeringsramen främst utgifter för fastighetsunderhåll, nybyggnation och hyresgästanpassningar. En stor del av utgifterna under år 2025 är hänförliga till förvaltningen av byggnader samt investeringar för att möta behovet av LSS-bostäder. Därtill finns utrymme för fastighetsförvärv (bostadsrätter), IT-investeringar och inventarier. Allt fler IT-införanden klassificeras som driftskostnader vilket bidrar till en lägre ram för IT-investeringar än tidigare år. Förändrade demografiska förutsättningar kan påverka kommande års investeringar.

Inom stadsbyggnad finns investeringsramen för markförvärv som bland annat omfattar planerade förvärv kopplade till genomförandet av fyrsårsavtalet och planerade verksamhetsområden. Det innebär sammantaget fortsättningsvis omfattande förvärv under 2025, i likhet med tidigare år. Kommunstyrelsen ansvarar inom ramen för fyrsårsavtalet även för investeringar i infrastruktur kopplat till kapacitetsstark kollektivtrafik. Projekteringsarbetet, som i huvudsak belastar resultatet, fortsätter med syfte att kunna nå tidplanen enligt tidigare genomförandebeslut och beviljad statlig finansiering.

Utöver de skattefinansierade investeringarna genomförs även stora investeringar inom exploateringsverksamheten avseende infrastruktur i utbyggnadsområden. Dessa finansieras till del av extern finansiering i form av exploateringsavtal med externa byggaktörer. För 2025 budgeteras dessa investeringar till 398 miljoner kronor varav 150 miljoner kronor finansieras av externa medel, övriga finansieras via markägarekonomin.

Exploateringsverksamhet

Kassaflöde exploateringsprojekt exkl. markförvärv	
Belopp i miljoner kronor	
	Budget 2025
Intäkter och exploateringsersättning	386
Anläggnings- och exploateringsutgifter, genomförandeorganisation	-586
Totalsumma	-200

Tabellen omfattar projekt som förväntas ha betydande kassaflöden under perioden.

Kassaflöde, stora projekt					
Belopp i miljoner kronor					
Projekt	Mark intäkter	Mark kostnader	Anläggning inkomster	Anläggning utgifter	2025 netto
Uppsala Södra	70,0	5,3			75
Östra Salabacke	65,0	-8,0	0,3	4,4	62
Husbyborg Garverigatan	34,0	-1,6		-0,1	32
Södra Storstveta	21,0	-3,6		-58,9	-41
Murstenen	12,0	-0,1			12
Almtunaskolan	9,8	-0,1		-0,6	9
Östra Fyrislund	7,7	-0,2		-12,8	-5
Kv Vapenhuset	6,8	-0,4	23,5	-27,8	2
Stadsutveckling i Gottsunda och Valsätra	1,4	-17,8		-11,1	-27
Ångkvarnen Skeppskajen	1,3	-0,8	11,8	-11,0	1
Kv Siv	1,1	-0,1	7,6	-0,9	8
Främre Boländerna	1,1	18,2	30,2	-29,0	20
Busstomten Kungsängen		-8,6		-1,2	-10
Rosendal		-17,8		-50,2	-68
Ulleråker		-22,4		-48,2	-71
Södra Gunsta		4,6	1,2	-2,2	4
Övriga 76 projekt	4,6	-99,8	71,8	-120,9	-144
Genomförandeorganisationen		-35,0	3,9	-27,2	-58
Totalsumma	236	-188	150	-398	-200

Kolumner "Mark" avser markförsäljning respektive anskaffningskostnader.

Kolumner "Anläggning" avser utbyggnad respektive finansiering av allmän plats inom exploateringsområdet.

Tabell 32 Kassaflöde exploatering respektive stora projekt, belopp i miljoner kronor

Exploateringsverksamheten genererar ett negativt kassaflöde på 200 miljoner kronor 2025 enligt budget, exklusive investeringar för strategiska markförvärv vilka uppgår till 350 miljoner kronor. Ett fåtal större projekt bedöms få positiva kassaflöden under 2025. Däribland kan nämnas Uppsala södra, Östra Sala backe och Husbyborg Garverigatan med försäljning av mark för verksamheter. Det stora negativa kassaflödet beror på fortsatt högre kostnader än intäkter i likhet med tidigare år. Kostnaderna utgörs av utbyggnads- och exploateringskostnader. Den huvudsakliga intäktskällan är markförsäljning.

De ekonomiska flödena samlas i exploateringsverksamhetens projektbudget. Totalt är omkring 92 exploateringsprojekt i något skede av genomförande med förväntad ekonomisk aktivitet under året. Markförsäljning för bostäder förväntas ske i Östra Sala backe. Inom Husbyborg Garverigatan säljs mark för verksamheter. De stora utbyggnadsområdena är Södra Storstveta, Rosendal och. Utbyggnad pågår även i många projekt av mindre omfattning.

Bilaga 1 Tillkommande uppdrag

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

- Åtgärder för att avveckla Stiftelsen Jälla egendom ska vidtas, att, om avveckling inte är möjlig, ska åtgärder för att revidera stiftelsens stadgar vidtas, samt att delegera till kommunstyrelsen att fatta nödvändiga beslut för att punkterna 1 och 2 ska kunna verkställas.

Kommunfullmäktige 2023-10-09: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035).

- Beställa grundskola för 780 elever i Norra Hovstallängen som möjliggör en framtida skola på upp till 1 000 elever, en idrottshall och en förskola för 144 barn.

Kommunstyrelsen 2019-04-10: Projektbudget Norra Hovstallängen (KSN-2017-4097).

- Göra en översyn av Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor.

Kommunstyrelsen 2023-01-31: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882).

- Ta fram en plan för fortsatt drift av Jälla egendom och de fastigheter som är kopplade till Jälla yrkesgymnasiums verksamhet.

Kommunstyrelsen 2023-09-20: Framtida utveckling för Stiftelsen Jälla egendom (KSN-2022-00035).

- Fortsätta arbetet med målbilden att produktionen vid Stiftelsen Jälla egendom ska användas för kommunens behov av livsmedel.

Kommunstyrelsen 2021-02-10: Reviderad plan för omställning av Jälla lantbruk till ekologisk produktion (KSN-2020-03272).

- Att Uppsala kommun aktivt deltar i Kommungemensamt handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering.

Kommunstyrelsen 2024-09-11: Handslag för digitalisering (KSN-2024-02346).

- att uppdra till kommunledningskontoret att snarast införa förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning, i första hand för yrkesgrupper som arbetar nära brukare inom vård och omsorg.
- att uppdra till kommunledningskontoret att genomföra pilotstudier inom olika verksamheter för stärkt stöd vid rekrytering av medarbetare inom brukarnära verksamheter.
- att uppdra till kommunledningskontoret att påbörja en utredning om fler yrkeskategorier bör ingå i gruppen för förstärkt bakgrundskontroll.

Kommunstyrelsen 2024-09-11: Förstärkt bakgrundskontroll vid nyanställning för särskilda yrkesgrupper (KSN-2024-02571).

- att uppdra till kommunledningskontoret att bygga upp ett stöd vid rekryteringar med början för vård- och omsorgsförvaltningen.
- att uppdra till kommunledningskontoret att tillhandahålla utbildningar inom välfärdsbrottslighet och rekrytering för chefer i vård- och omsorgsförvaltningen.
- att uppdra till kommunledningskontoret att tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen utveckla stickprovskontroller och uppföljningen av brister och avvikelser i äldreomsorgen.

Kommunstyrelsen 2024-09-26: Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg (KSN-2024-02571).

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

- I nära dialog med berörda bolag och nämnder utreda en framtida användning av fastigheten Svartbäcken 1:10 (Fyrishov) som placering för en andra lokal badanläggning, med särskilt beaktande av rekreativperspektivet samt kommunekonomi.

Kommunfullmäktige 2022-02-28: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150).

- Besluta om medfinansierings-, utförande- och markavtal samt övriga avtal som följer av avsiktsförklaringen.

Kommunfullmäktige 2022-08-31: Avsiktsförklaring Fyra spår Uppsala avseende delen Söder Bergsbrunna - Uppsala Centralstation (KSN-2022-02108).

- Bifalla motionen från Stefan Hanna om att utreda för och nackdelar med att utöka Uppsala citys gångfartsområde.

Kommunfullmäktige 2023-05-22: Svar på motion om gångfartsområde för en attraktivare citykärna från Stefan Hanna (KSN-2022-02385 KSN-2022-03093).

- Utarbeta upphandlingsdokument och andra nödvändiga dokument för upphandling av delägare till Uppsala Stadsnodsutveckling Södra AB.

Kommunfullmäktige 2023-05-22: Bildande av exploaterings- och utvecklingsbolag för utveckling av det nya stationsläget i den nya stadsnoden i södra Uppsala (KSN-2021-01271).

- Att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma till kommunstyrelsen med förslag på framtida samarbete med Lviv.

Kommunstyrelsen 2024-03-06: Vänort i Ukraina (KSN-2022-00946).

- Att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att se över målet om koncernekonomi, pröva utveckling av självbyggeritomter samt utveckla mål för blandning av bostäder enligt ärendets bilaga 1.
- Att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att senast Q3 2024 redovisa möjligheter till små projekt som kan bredda bostadsutbudet i redan bebyggda områden med jämförelsevis homogen karaktär, samt hur detta kan stimuleras.
- Att stadsbyggnadsförvaltningen återkommer senast Q3 2024 med förslag till portföljmål för blandning av bostäder som stödjer ambitionerna om att bryta ensidighet i redan bebyggda områden.

Kommunstyrelsen 2024-03-06: Portföljen för samhällsbyggnadsprojekt 2024 (KSN-2016-2215).

- Att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att utarbeta ansökan om planbesked för åstråk och park enligt bilaga 1.
- Att uppdra till kommunledningskontoret att i dialog med berörda bolag och nämnder utreda och ta fram en plan för camping i Uppsala.

Kommunstyrelsen 2024-06-11: Utvecklingsplan för del av Fyrishovsområdet (KSN-2022-01184).

- Att AMP-samarbetet ska utvärderas under 2025 enligt upparbetad uppföljnings- och utvärderingsmodell.

Kommunstyrelsen 2024-09-11: Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2026 (KSN-2024-02040).

- Att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att framåt arbeta med projekt- och områdesanpassade bygglogistiklösningar utformade efter platsens behov och därmed fasa ut nuvarande bygglogistikcenter.

Kommunstyrelsen 2024-09-11: Utveckling av Uppsalas bygglogistiklösningar (KSN-2024-01979).

- Att kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen, tillsammans med Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, ska ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra.
- Att kommunledningskontoret, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, ska ta fram en målbild för evenemang och upplevelser i Uppsala kommun.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Inriktning för arbete med evenemang och upplevelser (KSN-2024-02534).

- Att uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med idrotts och fritidsnämnden och Uppsala kommun arenor och fastigheter AB se över dagens modell för uthyrning av Studenternas fotbollsarena.
- Att ta fram en pilot enligt modell Arena Management anpassad till Studenternas fotbollsarena och elitfotboll för att tillämpa i närtid.
- Att redovisa hur en sådan modell kan användas för andra arenor och idrotter i Uppsala och konsekvenserna av ett genomförande av modellen.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Översyn av ansvar och modell för uthyrning av Studenternas arena (KSN-2024-02835).

- Att uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med berörda nämnder och bolag utvärdera befintlig organisation för hantering och bokning av lokaler som kommunen upplåter.

Kommunstyrelsen 2024-10-18: Utvärdering av bokning av arenor och lokaler som kommunen upplåter (KSN-2024-02836).

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

- Arbetet med att säkerställa att kommunkoncernägda fastigheter har solceller på sina tak år 2025, där så är möjligt, fortsätter och ska fullgöras.

Kommunfullmäktige 2022-05-30: Revidering av miljö- och klimatprogrammet 2022 (KSN-2022-00082).

- I nära dialog med berörda bolag och nämnder ta fram en utvecklingsplan för Fyrishovsområdet där den växande stadens behov av grönytor, idrottsanläggningar, bostäder och allmänhetens tillgång till stråket längs Fyrisån tas tillvara.

Kommunfullmäktige 2022-02-28: Ny simidrottsanläggning i Gränby samt utredningsuppdrag avseende genomförande utifrån framtida behov av ytterligare badanläggningar (KSN-2022-00150).

- Bifalla motionen från FI om att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda var våtmarker kan restaureras för att uppnå de regionala målen, samt att starta nya restaureringsprojekt där Uppsala kommun och eventuella samarbetspartners utarbetar en plan för var och när restaurering av våtmarker kan genomföras.

Kommunfullmäktige 2023-09-11: Svar på motion om restaurering av våtmarker från Lovisa Johansson (FI) (KSN-2022-01542).

- Att Uppsala kommun tar fram en riktlinje för värnande av jordbruksmark i enlighet med motionens intention, som kan utgöra underlag för kommunens översiktsplanering och beaktas i kommunens detaljplanering.

Kommunfullmäktige 2023-12-11: Svar på motion om riktlinje för att värna Uppsalas jordbruksmark från Jonas Petersson (C) (KSN-2022-00674).

- Att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram underlag och styrning för långsiktig tillämpning av artskyddsförordningen (2007:845) gällande arten cinnoberbagge.

Kommunstyrelsen 2024-05-08: Framtagande av underlag och styrning för arbetet med arten cinnoberbagge (KSN-2024-00806).

- Att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att göra en fördjupad analys och återkomma med förslag på åtgärder som kommunkoncernen ska genomföra för att ytterligare minska fosforhalten och förbättra vattenkvaliteten i Fyrisån.

Kommunstyrelsen 2024-06-11: Rapport om Uppsala kommuns arbete för att minska fosfor i Fyrisån (KSN-2024-01636).

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

- Att uppdra till socialnämnden att ta fram handlingsplaner rörande hedersrelaterat våld och förtryck och våld i nära relationer.

Kommunfullmäktige 2022-06-15: Revidering av program mot våld i nära relationer (KSN-2022-01332). Kommunstyrelsen har tagit över ansvaret för uppdraget från socialnämnden sedan beslutet togs.

- Att uppdra till kommunstyrelsen att även undersöka om SOS Alarm, med nödnummer 112, kan möta behovet av stärkt trygghet genom befintligt uppdrag eller ett kompletterande samarbete.
- Att uppdra till kommunstyrelsen att tillskriva region Uppsala om behovet av att, utifrån erfarenheterna från bland annat region Stockholm, utreda förutsättningarna för en samordnande trygghetscentral i länet.

Kommunfullmäktige 2024-06-17: Svar på motion om inrättande av en trygghetscentral från Therez Almerfors (M) och Sofia Andersson (M) (KSN-2023-03223).

- Skapa förutsättningar för ett förbättrat samarbete med civilsamhället genom att till exempel skapa en organisation i kommunen för civilsamhällesfrågor, bjuda in till dialog om hur samverkan mellan kommunen och civilsamhället kan utvecklas och hur realistiska förväntningar kan tydliggöras mellan parterna och utveckla överenskommelsen med föreningslivet samt vid behov skapa andra samverkansformer där föreningar kan ha en samlad kontakt gentemot kommunen.

Kommunstyrelsen 2021-03-03: Genomföra föreslagna åtgärder i utredningen av Uppsala kommuns hantering av coronapandemin gällande kriskommunikation och samverkan med civilsamhälle och näringsliv (KSN-2020-01607).

- Utveckla den frivilliga resursgruppen genom övning och utbildning.

Kommunstyrelsen 2022-02-08 Överenskommelse med Civilförsvarsförbundet Uppsala avseende uppstart av frivillig resursgrupp (FRG) (KSN-2019-03666)

- Göra en översyn av försäkringspolicy och riktlinjer för arbetet med försäkring.

Kommunstyrelsen 2023-01-31: Översyn av policyer och riktlinjer (KSN-2022-02882).

- Att uppdra åt förvaltningen att med utgångspunkt i kommande lagstiftning på området utreda om och hur bakgrundskontroller ska användas i kommunen, vid såväl nyanställning som befintligt anställda, i syfte att minimera riskerna för otillbörlig påverkan och försvåra för välfärdsbrottslighet.

Kommunstyrelsen 2023-12-13: Handlingsplan mot välfärdsbrott (KSN-2023-01293).

- Att återsäkring av insatser ska ske löpande till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen 2023-11-22: Sociala insatser mot våldet och för att bryta nyrekryteringen till kriminalitet (KSN-2023-03305).

- Att kontinuerligt följa bokningsläget av lokalerna samt efter 2 år genomföra en utvärdering som återsäkras till KSAU.

Kommunstyrelsen 2024-03-06: Tillgängliggörande av lokaler till föreningslivet (KSN-2023-03025).

- Att uppdra till kommunledningskontoret att utreda förutsättningar och organisatorisk hemvist för partnerskapet.

Kommunstyrelsen 2024-05-29: Uppdrag om förlängt partnerskap med Barnombudet i Uppsala län under perioden 2025-2027 (KSN-2024-01321).

- Att under året utvärdera vilken effekt stödet till studentboet ger och om det finns alternativa lösningar som är mer kostnadseffektiva.

Kommunstyrelsen 2024-06-11: Samfinansiering av Studentboet 2024-2025 (KSN-2024-00895).

- Att uppdra till kommunledningskontoret att återkomma med en fördjupad utredning och plan för att bedriva verksamheterna med kommunala ordningsvakter och EST-väktare i egen regi.
- Att löpande utvärdera effekterna av, och inställningen till, verksamheten med kommunala ordningsvakter.

Kommunstyrelsen 2024-06-11: De kommunala ordningsvakterna - effekter, uppdrag och organisationsform (KSN-2021-00621).

- Att uppmana nämnder och bolagsstyrelser att utgå från lägesbilden i planering och styrning av sin verksamhet på området.
- Att uppdra till kommunledningskontoret att utveckla styrningen på området till att bli mer integrerad i ordinarie ledningssystem.

Kommunstyrelsen 2024-06-11: Lägesbild och åtgärdsplan enligt Lag (2023:196) om kommuners brottsförebyggande arbete (KSN-2024-01507).

Bilaga 2 Risker

Kommunstyrelsen har identifierat följande riskområden som riskerar att hindra verksamheten att genomföra sitt uppdrag och nå sina mål.

Osäkra planeringsförutsättningar

Rådande konjunktur med högt kostnadsläge och en svag efterfrågan på mark för bostäder påverkar kommunen. Kommunkoncernen ställs inför ett högt kostnadsläge och höga investeringskostnader vilket riskerar att urholka resurserna för välfärdsverksamheten. Finansiering för exploateringsverksamheten är låg och riskerar att kvarstå på en låg nivå över en längre tid. Med anledning av omfattande planer för stadens tillväxt och investeringar samtidigt som befolkningsökningen mattas av ökar dessa risker och därutöver ökar även risken för överkapacitet i befintlig verksamhet. Risk finns även att kommunen inte i tid lyckas planera in rätt social infrastruktur såsom exempelvis skolor och boenden för äldre då det är svårt att bedöma i vilken takt olika områden inom staden och landsbygden kommer att byggas ut.

Lokalförsörjningen påverkas av flera faktorer såsom befolkningsökningen, den förändrade befolkningsstrukturen, svängningar i utbyggnadsordningens takt och geografi samt möjligheterna att samverka med privata aktörer. Om lokalförsörjningen inte följer kommunens utveckling riskerar kärnverksamheter och medborgare att påverkas negativt.

Det finns en risk för störningar i leveranser då den globala marknaden är väldigt störningskänslig just nu på grund av geopolitiska konflikter, handelshinder mellan länder, brister på till exempel sällsynta jordartsmetaller med mera. Erfarenheterna från pandemin visar hur snabbt brister kan uppstå. Det kan leda till att kommunen får snabbt uppkommen brist på olika varor som normalt finns på marknaden. Konsekvenserna kan bli allt från små till oöverskådliga, beroende på vad det handlar om för varor. Om till exempel sjukvårdsmaterial inte levereras i normal takt kan det på kort tid ge svåra följder för brukare och vårdtagare, men även begränsad tillgång på IT-utrustning eller byggmaterial kan försena eller försvåra genomförande av olika uppdrag.

Hinder för att möta tillväxten på ett hållbart sätt

För att klara att försörja ett växande Uppsala behövs innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-lösning. Val av framtidens VA-lösningar behöver avgöras genom en sammanvägning mellan många olika faktorer såsom markåtkomst, transportbehov och klimatpåverkan i bygg- och driftskede. För att klara att försörja ett växande Uppsalas behöver Kungsängsverket som renar avloppsvattnet från staden och några närbelägna tätorter byggas ut. Om kommunen inte får nödvändigt tillstånd för utbyggnaden i tid begränsas planerade utbyggnader vilket påverkar Uppsalas tillväxt negativt.

På grund av brister i elnätets kapacitet begränsas tillgången till el i kommunen. Risk finns även för brist på vatten och avlopp. Stora delar av Sverige, däribland Uppsala, påverkas av begränsningar i det nationella elnätets överföringskapacitet. Det har framför allt inneburit hinder för elkrävande expansion, nyetablering och omställning. Det leder bland annat till att nya företagsetableringar och planerade utbyggnader begränsas vilket påverkar Uppsalas tillväxt negativt. Kapacitet i hela infrastrukturen generellt.

Fyrspår och spårväg

Fyrspårsavtalet med staten innebär omfattande och samtidiga investeringsprojekt, däribland utbyggnad av spårvägen, utveckling av Uppsala C, och byggandet av en ny stadsdel i sydöstra Uppsala med tillhörande station och anslutande infrastruktur. Dessa satsningar ställer höga krav på Uppsala kommun och dess medarbetare.

Arbetet går nu in i en tydligare genomförandefas, där fokus initialt ligger på spårvägen. Här har omfattande ledningsflyttar påbörjats, och arbetet kommer att intensifieras under de kommande åren. Med detta följer även betydande ekonomiska risker, då projekten omfattar stora belopp och kassaflödet väntas öka avsevärt redan under de närmaste åren. Detta ställer ökade krav på noggrann uppföljning av projekten samt på politikens insyn i framdrift och resultat.

Genom att införa en effektiv metod för uppföljning och regelbundet rapportera projektens resultat till politiken kan kommunen säkerställa att eventuella tids- och kostnadsavvikelser identifieras och hanteras i tid. Det är centralt att både förvaltning och politisk ledning får rätt förutsättningar att fatta väl underbyggda beslut utifrån dessa uppföljningar.

Den stora omfattningen och komplexiteten i fyrspårsavtalet och byggandet av spårvägen ställer också krav på att kommunen utvecklar ny kompetens och anpassar sina arbetssätt, både internt och i samarbete med externa intressenter. Eftersom Uppsala kommun tidigare inte har genomfört projekt av denna omfattning är det avgörande att rekrytera rätt kompetens i tillräcklig omfattning för att undvika kostnadsökningar och förseningar. Detta är viktigt inte bara för att säkra projektens kvalitet utan också för att värna arbetsmiljön för kommunens personal.

Hot mot säkerheten

Det är en väldigt hög utvecklingstakt med nya uppdrag till kommunerna som inte alltid paras med resurser eller tydliga förutsättningar. Om kommunens nämnder och bolag inte avsätter tillräckliga resurser för egen planering av krisberedskap och civilt försvar kommer kommunen inte ha rätt förutsättningar för att hantera kriser och upprätthålla verksamhet under höjd beredskap. Det kan leda till ökad risk för medborgares liv och hälsa.

Brister i systematiskt IT-säkerhetsarbete, leder till en stor risk för att information blir otillgänglig, förvanskas eller hamnar i orätta händer. Det kan i sin tur leda till skada på liv och hälsa, egendom och förtroendet för Uppsala kommun och det demokratiska systemet.

Otillräcklig miljö- och klimatsomställning

Om inte tillräckliga investeringar, regelförändringar, teknikutveckling och innovationer genomförs samt att arbetet inte integreras tillräckligt i styrningen kommer inte nödvändiga beteendeförändringar att uppnås. Risk finns att målkonflikter mellan sociala, ekologiska och ekonomiska överväganden begränsar utvecklingen. Det leder till att kommunen inte klarar miljö- och klimatomställningen och måluppfyllelsen i tillräckligt snabb takt för att leda omställningen mot ett hållbart samhälle.

Risk finns för ett kunskapsglapp mellan strategi och genomförande om klimatmålen inte integreras tillräckligt inom kommunens samhällsbyggande verksamheter. Det kan leda till att arbetet med klimatmålen inte säkerställs i exempelvis detaljplaner, markanvisningar och exploateringsavtal. På grund av att många intressen konkurrerar i

samhällsbyggnaden finns det risk för att klimatanpassningsåtgärder inte prioriteras tillräckligt. Det riskerar att leda till att kommunen är sämre förberedd på klimätförändringarnas konsekvenser och att det i sin tur leder till höga samhällskostnader. På grund av att fokus för klimatanpassningsåtgärder ofta blir på nya delar av staden finns det risk för att möjligheter till klimatanpassning på landsbygden och i befintliga miljöer i staden missas.

Utmaningar inom kompetensförsörjning

Om systematiken för kompetensförsörjning brister ökar risken att det saknas förmåga att ställa om, utveckla och växla kompetens, det driver också kostnader och riskerar att hämma produktivitet. Det leder till att organisationen inte har den kompetens som behövs för att säkerställa rätt kvalitet. Risken är störst inom personalintensiva yrken och bristyrken.

Om förutsättningarna i ledaruppdraget är otillräckliga blir det svårare att behålla, utveckla och motivera ledare. Satsningar på förbättringar såsom färre medarbetare per chef, kräver att tid och ekonomiska medel avsätts för att verkställa inriktningsbeslut under ordnade former. Förändrad konjunktur kan hindra kommunen att rekrytera och behålla ledare och chefer.

Om kommunens produktionsverksamheter inte lyckas med sin bemanningsplanering och dela resurser, finns risk att verksamheten inte blir rätt bemannad. Det leder till svårigheter att klara grunduppdrag, servicelöften, ekonomi och en rättssäker hantering av bemanningen.

Bristande förmåga att möta upp förändringar i lagstiftningen påverkar bemanningsförutsättningar. Det finns risk att kommunen som arbetsgivare inte klarar av att omhänderta lagstiftarens intentioner tillräckligt snabbt. Eventuellt kan brister i processer och arbetssätt leda till tvister.

Hot mot demokratin

Ökad polarisering och icke-demokratiska krafter leder till en ökad risk för spridning av konspirationsteorier och att kommunen utsätts för medvetet falsk information. Om kommunen inte upptäcker och hanterar spridning av falsk information i tid kan det leda till att förtroendet för kommunen och samhället skadas.

På grund av den snabba teknikutvecklingen finns en risk att kommunen inte upptäcker och hanterar påverkansoperationer i tid. Om kommunens tjänstepersoner och förtroendevalda utsätts för trakasserier och hot finns en risk att odemokratiska eller felaktiga beslut fattas, att prioriteringen av arbetet påverkas och ger minskad måluppfyllelse. Det kan även minska intresset för att arbeta som förtroendevald i kommunen.

Bristande samverkan, rutiner och kontroller för att förhindra välfärdsbrott innebär risk att kriminella lyckas ta del av kommunens medel som de inte har rätt till. Detta kan också leda till felaktiga utbetalningar av exempelvis föreningsbidrag eller bistånd som inte nödvändigtvis har kriminella kopplingar. Det kostar kommunen stora summor, göder kriminalitet och urholkar förtroendet för kommunen och samhällets institutioner samt riskerar att invånare inte får de tjänster de är i behov av.

Otrygghet och segregation

Om kommunens åtgärder och förebyggande arbete inom polarisering och segregation är otillräckliga, kan det leda till att fler unga hamnar i kriminalitet, minskad livskvalitet

hos kommuninvånarna och påverka trygghet, trivsel och andra viktiga frågor. Det finns även risk för att projekt som syftar till att bygga bort segregation inte kommer till stånd på grund av bristande marknadsförutsättningar.

Om det finns brister i kommunens säkerhets- eller brottsförebyggande arbete ökar risken för att de som lever, verkar och vistas i Uppsala utsätts för skada, brott eller ordningsstörningar. Risk finns även då för att otryggheten ökar, i synnerhet i utsatta områden. Det leder till att medborgares livskvalitet påverkas negativt och att Uppsala får svårare att attrahera näringsliv och besökare.

Svag delaktighet och service

Om kommunen inte underlättar för medborgare att ställa frågor, lämna synpunkter, ta kontakt med politiker eller involverar dem i politiska beslut finns risk för att samhällets förväntningar inte nås och att kommunen går miste om underlag för verksamhetsförbättring. Det kan leda till att förtroendet för kommunen och för demokratin påverkas negativt.

Behoven och förväntningarna hos invånare, besökare och företagare ökar och skiljer sig mer än tidigare. Även synen på vad som är god kvalitet förändras. Det finns en risk att kommunen inte ligger i framkant vad gäller kompetens och utveckling för att möta alla behov, till exempel när det gäller digitalisering och e-tjänster. Det kan leda till att den upplevda servicen och kvaliteten sjunker.

Utmaningar inom digitalisering och utveckling

Utvecklingen av AI-teknik går snabbt. Om verktyg används felaktigt på grund av avsaknad av utbildning samt gemensamt och känt förhållningssätt i kommunen finns risker att arbetssätten blir ineffektiva och att underlag kan komma från otillförlitlig källa. Detta kan i sin tur leda till att beslutsunderlag inte är tillförlitliga. En annan konsekvens är att känslig eller konfidentiell information sprids oavsiktligt och att kommunstyrelsen därmed bryter informationssäkerheten.

Avsaknad av rätt kompetens och expertis kan leda till att arbetet med att digitalisera inte genomförs, eller genomförs på ett undermåligt sätt vilket medför kvalitetsbrister, ineffektivitet och långa leveranstider.

En hög förändringstakt innebär att många utvecklings- och digitaliseringsinitiativ genomförs parallellt vilket leder till trängsel om resurser inom stödfunktioner och i mottagande verksamhet. Det kan leda till att kommunen får svårt att nyttja digitaliseringen på rätt sätt och använda teknik som förändringsmotor för att stå bättre rustad för framtiden.

Med en krympande budget och ett snävare ekonomiskt utrymme minskar verksamheternas benägenhet att satsa pengar på digitalisering och automatisering. Risken är att detta leder till att den långsiktiga effektiviseringen av verksamheternas processer och försörjningen av digitala tjänster till medborgarna kan utebli.

Brister i informationshantering

Kvalitetssäkrade arbetssätt för digital utveckling och transformation utifrån informationshantering saknas. Det går inte att säkerställa att verksamheternas behov, kvalitativa krav och lagkrav på analog och digital hantering av information uppfylls. Det kan leda till bristande kontroll och styrning, att verksamheten inte kan använda information, att viktig information försvinner eller att känslig information sprids med

risk för skada. Det kan också leda till att beslut fattas på föråldrad eller felaktig information.

Brist på arkivlokaler och säkra lagringsytor kan innebära risk för bristande informationssäkerhet och informationsförlust. Nuvarande lokal för Stadsarkivet klarar inte en stor översvämning eller att hålla rätt temperatur vid långvarig värme vilket ger ökad risk för nya typer av skadedjur.

Utmaningar inom styrning

Ökning av riktade statsbidrag som ingår i de generella statsbidragen samt förändringar i det kommunala utjämningsystemet leder till oklara finansieringsförutsättningar. Risk finns att finansieringen missas i budgetprocessen. Även risk med kortsiktig statlig finansiering som ger kortsiktighet i verksamhetsplanering och behov av verksamhetsförändringar och förändrad ekonomistyrning med kort varsel.

Osäkert parlamentariskt läge skapar oförutsägbarhet i arbetet och ärendeprocessen tar mer tid på grund av behovet av överläggningar vilket ökar arbetsbelastning och skapar onödigt stress. Förslag på lösningar och sedermera beslut kan leda till att ärenden inte går igenom eller drar ut på tiden samt till laglighetsprövningar som får stora konsekvenser vid hävda beslut.

Förändringar i lagstiftning och regelverk såsom redovisning av medfinansieringskostnader och finansiell leasing samt implementering av EU-direktiv kring hållbarhetsredovisning ställer nya krav på organisationen och ökar resursbehoven samt administrativa kostnader. Konsekvensen blir också att det kräver omfördelning av befintliga resurser från annat prioriterat arbete. Riskerna finns att krav inte kan uppfyllas vid omfattande förändringar.

På grund av att kommunen ställer höga miljökrav och sociala krav vid upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader är det risk att färre leverantörer kan lämna anbud. Risk finns att kommunstyrelsen inte följer upp på de krav som kommunstyrelsen ställer samt även att funktionskrav från verksamheten tvingas åsidosättas, att kostnader för inköp stiger samt att mindre lokala leverantörer slås ut från marknaden.

Hållbar bostads- och lokalförsörjning

Risk för hyresgrundande investeringar som övergår nämndernas betalningsförmåga. Byggprojekten riskerar att överstiga budget då det osäkra världsläget har en negativ effekt på prisläget för material. Ett stärkt arbete med och ökade krav på miljö- och klimatsmarta lösningar för lokaler och bostäder leder till förändrade kostnadsbilder. Förseenas byggprojekt uppstår en risk för att kärnverksamhet inte kan bedriva verksamhet i ändamålsenliga lokaler/bostäder. Krav på sänkta investeringsbehov föranleder en god dialog med marknaden men även tydlighet i vilken typ av lokaler och bostäder som ska upphandlas och i vilken utsträckning. Förlust av rådighet i utförande när externa aktörer driver projekt bidrar till en osäkerhet för kommunstyrelsen som ansvarig för lokalförsörjningen för kommunala verksamheter.

För att hålla hyresnivåer inom nämndernas betalningsförmåga krävs hårda förhandlingar från kommunstyrelsen. Om kompetens inte finns inom fastighetsstaben råder risk för högre hyresnivåer och på sikt att verksamheter behöver läggas ner och/eller vakanskostnader uppstår.

Kommunen har i dialog med fastighetsmarknaden om seniorbostäder och genom hyresvärdsupphandlingar för LSS-bostäder haft begränsat med respons för genomförande vilket påverkar möjligheten att möta behovet. Det medför att kommunkoncernen kan behöva ta ett större ansvar i byggnation, pröva egna krav som tydligt begränsarmöjligheterna till utveckling eller hitta andra incitament för genomförande.

Kommunen har ett ålderstiget fastighetsbestånd som kommer att generera omfattande om- och nybyggnationer. Klimatförändringarna gör sig också påminda i beståndet med exempelvis bottenplattor som spricker. Ökade krav på fastigheternas standard leder till att underhåll ofta blir initialt kostsamt men att vinster i till exempel energibesparingar kommer senare. Det finns en risk för att nämnderna inte kan bära de hyresökningar som underhållsåtgärder resulterar i då underhållspengar per objekt inte finns bokade. Att skjuta underhållet framåt riskerar att leda till ökade kostnader och mer omfattande åtgärder. Ett framskjutet underhåll riskerar även att inverka negativt på hyresgäster som får vänta. Det kan innebära ett sänkt förtroende för kommunstyrelsens som fastighetsägare.

En högre ambition gällande ekologisk hållbarhet inom bostadsprojekten leder till högre kostnader inom projekten vilket riskerar att leda till att färre projekt blir lönsamma och att kommunstyrelsen därmed inte klarar av att bygga tillräckligt många bostäder för att möta efterfrågan.

Brister i rutiner och processer

Om det finns brister i rutiner, ansvar eller kunskap finns risk för oegentligheter eller fel i till exempel bokföring, upphandling, arbetsmiljöarbete, diarietföring, löneutbetalningar och exploateringsredovisning. Det leder till att förtroendet för kommunen kan ta skada, bristande måluppfyllelse och negativ påverkan på kommunens ekonomi.

Bilaga 3 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till kommunstyrelsen.

Planer och program

- Avfallsplan – program för ett cirkulärt Uppsala utan avfall (KF 2022) samt tillhörande handlingsplan (KS 2022)
- Energiprogram 2050 (KF 2018)
- Bostad för alla – program för bostadsförsörjning (KF2021) med tillhörande handlingsplan (KS2021)
- Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2020)
- Handlingsplan för VA-utbyggnad 2020–2030 (KF 2021)
- Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024–20230 (KS 2024)
- Handlingsplan för idrottspolitiskt program (KS 2024)
- Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun med tillhörande handlingsplan (KF 2020)
- Landsbygdsprogram (KF 2017) samt handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram 2022–2023 (KS 2022)
- Miljö- och klimatprogram (KF 2022) med tillhörande handlingsplan 2022–2025 (KS 2022)
- Näringslivsprogram (KF 2024) och handlingsplan näringsliv (KS 2024–2027)
- Program för elitidrott (KF 2020) med tillhörande handlingsplan (KS2020)
- Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016) med tillhörande handlingsplan
- Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KF 2023)
- Program för mobilitet och trafik (KF 2022) med tillhörande handlingsplan (KS 2022)
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)
- Program mot våld i nära relationer (KF2022)
- Program för äldrevänlig kommun (KF2020) med tillhörande handlingsplan (KS 2020)
- Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet (KS 2023)
- Vattenprogram (KF 2021) med tillhörande handlingsplan (KS 2021)
- Åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet 2022–2027 (KF 2022)
- Överenskommelse Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023 (KF 2018) med tillhörande handlingsplan
- Översiktsplan (KF2016)
- Handlingsplan mot välfärdsbrott (KS 2023)

Mål för Sveriges jämställdhetspolitik

Målet för Sveriges jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utifrån detta har regeringen formulerat sex delmål:

1. En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet i samhällets alla sektorer.
2. Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
3. Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.
4. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor.
5. Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
6. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Bilaga 4 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningen av verksamhetsplanen utgår från resultat kopplade till genomförd verksamhet och avsatt budget. Värdering av resultatet görs utifrån mål för verksamhet och ekonomi. Fördjupad uppföljning görs även inom utvalda områden.

Nämndens uppföljning

Vid delårsuppföljningen per mars/april görs en mindre omfattande uppföljning av avvikelser av uppdrag och nämndmål. I delårsuppföljningen per augusti och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål, kommunfullmäktiges uppdrag och kommungemensamma nämndmål samt tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen och kommunstyrelsens egna nämndmål och åtgärder.

Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Kommunstyrelsen följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

Kommunstyrelsen utför brukarnära tjänster i form av måltidsservice, städservice och kontaktcenter. Dessa följs upp enligt Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare. Den verksamhet som utförs i egen regi följs upp enligt ordinarie uppföljningsrutiner. För städservice görs två avtalsuppföljningar under året som innefattar bland annat att gå igenom nya fastighetsobjekt (med verksamhet), klagomål och extrastäd. Utöver det görs även besök på vissa objekt för kvalitetskontroll. För måltid är det beställande nämnd som nyttjar avtalet som gör avtalsuppföljning.

En fördjupad ekonomisk uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Uppföljning	Underlag	Beslutsinstans
Månadsuppföljning	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget och utveckling av antal medarbetare och sjukfrånvaro.	Anmäls i kommunstyrelsen
Uppföljning per mars/april	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos, uppdrag enligt Mål och budget samt tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen i maj/juni 2025
Uppföljning per augusti	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt fokusmål och uppdrag enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt genomförande av program och planer.	Kommunstyrelsen i oktober 2025
Uppföljning per helår	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av fokusmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen i april 2026
Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden	Uppföljning av kommunens arbete inom utvalda ämnesområden. (se tabell nedan)	Kommunstyrelsen eller kommunstyrelsens arbetsutskott löpande

Tabell 33 Kommunstyrelsens uppföljning 2025.

Fördjupad uppföljning för utvalda ämnesområden

Kommunstyrelsen kommer att ha ett särskilt fokus på kommunfullmäktiges fyra fokusmål. Uppföljningsplanen möter behovet av att löpande följa upp och prioritera särskilt viktiga frågor för ökad måluppfyllelse. Uppföljningen kommer att ske tematiskt till kommunstyrelsens arbetsutskott och/eller kommunstyrelsen muntligt eller skriftligt.

Uppföljning	Underlag	Månad/intervall	Var
Näringsliv	Status i beslutade aktiviteter, muntlig Näringslivsrådets medskick	Mars, september	KSAU
Trygghet och säkerhet	Status i beslutade aktiviteter samt aktuell lägesbild, muntlig Kommungemensam lägesbild, skriftlig	Februari, september Månadsvis	KSAU
Fastighet och lokalförsörjning	Status samt temamöten utifrån aktuella frågeställningar, muntlig	Februari, september	KSAU
HR	Status systematiskt arbetsmiljöarbete, KIA och sjukfrånvaro, medarbetarundersökning, muntlig Löneanalys, skriftlig rapport	Maj, oktober Årlig, i samband med årsbokslut	KS
Digitalisering	Digitaliseringssatsning, muntlig	September	KSAU
Verksamhetsutveckling och kvalitetsuppföljning	t ex NKL:er, nyckeltal och medborgarundersökning, synpunktshantering, utvecklingsprojekt, muntlig	Februari	KS
Jämställdhet	Uppföljning av måluppfyllelse av de jämställdhetspolitiska målen, inklusive våld i nära relation, muntlig	Maj, vartannat år (udda år).	KS
Klimat och miljö	Status i beslutade aktiviteter och indikatorer Klimatprotokollet, muntlig en månad före resultatkonferens i Klimatprotokollet	November April	KSAU, KS
Områdesarbete	Status i beslutade aktiviteter och indikatorer inom områdesarbetet samt handlingsplaner för Gottsundaområdet respektive Gränby- Kvarngärdet, skriftlig och muntlig	Februari	KS
Landsbygdsutveckling inkl. bredband	Status i beslutade aktiviteter och nyckeltal, muntlig Landsbygdsberedningens medskick	April	KSAU
Externa medel	Årlig sammanställning, skriftlig	Oktober	KS

Tabell 34 Fördjupad uppföljningsplan för kommunstyrelsen 2025.

Bilaga 5 Åtgärder

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
01.01 Utveckla arbetssätt för att systematiskt följa upp och analysera kvalitet och effektivitet (kvalitet och resurser). Kommunens kvalitet ska tillgängliggöras för invånare.		Stärkt analysförmåga av kvalitet och effektivitet, verka för gemensam bild, synliggöra behov av/prioritera insatser för verksamhetsutveckling. Kommunens kvalitet och resultat måste tillgängliggöras med syfte att skapa ökat förtroende och tillit för kommunen.
01.02 Skapa och testa en generisk process för verksamhetsutveckling som tydliggör stöd och verktyg för kommunkoncernens verksamheter.		Effektivare styrning och prioritering av resurser som verkar mot kommunens mål. Effektivare resursanvändning för att minska på kostnader. Stöd och styrning uppfattas som mer samlat och enkelt att använda. Ökad förmåga att snabbare genomföra rätt initiativ. Tydligt vilka metoder/modeller som ska användas och när. Tydligt vilket stöd som finns och när.
01.03 Stärka kommunens försäkringsskydd genom att göra en översyn av ansvar, behov, kontroll samt stärka kunskapsnivån och stärka förmågan att reducera risker och konsekvenser av skador som sker mot kommunens egendom samt ta fram förslag på skadeförebyggande åtgärder.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Skapa långsiktiga strukturer för att säkerställa rätt försäkringsskydd och hantering av försäkringsadministration samt gott skadeförebyggande arbete för att minska kostnader och reducera risk.
01.04 Ta fram och testa förslag på stödfunktion/metodstöd som ska hjälpa kommunens verksamheter att hitta extern finansiering på regional, nationell och EU-nivå för utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder.		Ökad kompetens och förmåga att söka extern finansiering för att utveckla verksamheten i linje med verksamhetens uppsatta målsättningar. Ökad kunskap om sökta medel och dess effekter på verksamheten.
01.05 Utredda möjliga handlingsalternativ för att öka andelen avtal i e-handelssystemet.		Ökad styrning på kommunens inköp. Skydda mot kriminalitet och främja arbetet mot välfärdsbrottslighet samt sundare konkurrens mellan leverantörer.

Tabell 35. Nämndens åtgärder till uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
02.01 Utveckla metoder och modeller för att ge optimalt stöd i att utveckla, införa och tillämpa digitala tjänster som möjliggör automation av regelstyrda arbetsmoment.		Näringsliv och invånare uppfattar kommunens digitala tjänster som effektiva och deras behov är tillgodosedda. Digitaliserade processer och flöden.
02.02 Säkerställa grundförutsättningar för ett samordnat datadrivet arbetssätt som möjliggör utveckling inom till exempel beslutsstöd, analys och AI. (riskåtgärd)		Beslutsfattare tar beslut på korrekt information i rätt tid och kan ta beslut om rätt åtgärder. Samlat och kvalitetssäkrat data. Samlad kompetens för utveckling säkerställer att AI-verktyg används på ett rättssäkert sätt.
02.03 Driva den tekniska utvecklingen av en plattform för digital självservice för Uppsala kommuns invånare och företag.		Ökad digital självservice.
02.04 Utveckla former för samverkan med interna och externa aktörer kring		Digitaliserade processer och flöden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
grundläggande strukturer, principer och standarder för informationsförsörjning i syfte att öka kvalitet i informationsutbytet.		
02.05 Etablera och tillämpa ett kommungemensamt ramverk för informationsförvaltning med ägarskap, ansvar och förvaltningsstrukturer.		En datadriven kommun.
02.06 Utveckla arbetssätt som möjliggör att geografisk information kan ärvas, återanvändas och vidareutvecklas genom samhällsbyggnadsprocessen.		Effektivare styrning och bättre kommunikation i samhällsbyggnadsprocessen. Extern tjänsteutveckling och innovation med stöd av kommunens öppna data.
02.07 Öka datadrivet utvecklingsarbete genom att koppla information om samhällsbyggnadsprojekt i ärende- och projektledningssystem till geografiskt informationssystem (GIS).		Effektivare styrning och bättre kommunikation i samhällsbyggnadsprocessen. Extern tjänsteutveckling och innovation med stöd av kommunens öppna data.

Tabell 36. Nämndens åtgärder till uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
03.01 Pröva om ökad flexibilitet i bemanningsplaneringen för kärnverksamheten påverkar arbetstillfredsställelse och korttidssjukfrånvaro (avser främst brukarnära schemalagda verksamheter).		Förbättrade förutsättningar för en effektiv bemanning, lägre personalrörlighet, bättre förutsättningar för chefer samt minskad korttidssjukfrånvaro för ökad verksamhetskvalitet.
03.02 Stödja chefer i omställningen från bemanning med tidsbegränsade anställningar till tillsvidareanställningar.		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning samt högre arbetstillfredsställelse.
03.03 Säkerställa en robust bemanning inom kommunstyrelsens verksamheter.		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning samt högre arbetstillfredsställelse.
03.04 Utredda möjligheterna för löneväxling mot UL-kort.		Ökad attraktivitet som arbetsgivare och minskad miljöpåverkan. Övriga effekter framkommer i utredning.

Tabell 37. Nämndens åtgärder till uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
10.01 Identifiera lämpliga mätvärden för att påvisa effekten av genomförda samnyttjandelösningar.		Färre kvadratmetrar beställs vilket ska sänka investeringskostnaderna och därmed minska hyreskostnadsutvecklingen.
10.02 Ta fram och inleda pilotprojekt gällande lås/larm/passage-hantering för ökat samnyttjande.		Pilotprojekten ger underlag för utvärdering av möjligt arbetssätt/process på fler fastighetsobjekt.
10.03 Fortsatt utredning och implementering av avtalshanteringsrutin för hantering av avtalsrelaterade frågor i befintligt och kommande fastighetsbestånd.		Fler nämnder använder samma lokal vilket innebär att behovet av nya lokaler minskar. Färre kvadratmetrar beställs vilket sänker investeringskostnaderna och därmed minskar hyreskostnadsutvecklingen.
10.04 Genomför och implementera närhetsanalys till idrott, fritid och	Handlingsplan för idrottspolitik program	Bidra till ett jämställt och jämlikt idrotts- och fritidsutbud.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
rekreation i planeringsverktyg för utveckling.		
10.05 Utredda förutsättningarna för att ökad andel lokaler, inklusive skollokaler, ska kunna gå att boka genom bokningssystemet		Ökat resursutnyttjande av kommunens lokaler.
Tabell 38. Nämndens åtgärder till uppdrag 10. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte nyttjas.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
11.01 Tydliggöra roller och ansvarsfördelning för nämnder och bolag i det kommunövergripande ansvaret för att genomföra val.		En robust och långsiktigt hållbar valorganisation inom Uppsala kommun.
11.02 Säkerställa att kommunstyrelsen och valnämndens förvaltning bygger upp och bemannar en långsiktigt robust, flexibel och resurseffektiv valorganisation för att planera och genomföra val.		En robust och långsiktigt hållbar valorganisation inom Uppsala kommun.
11.03 Undersök hur långsiktiga demokratistärkande insatser kan utformas för att stärka underrepresenterade grupper förutsättningar till deltagande och inflytande.		Uppsalas invånare får bättre förutsättningar att vara delaktiga under och mellan val, vilket stärker den lokala demokratin. På sikt kan demokratistärkande åtgärder bidra till ökad förståelse för demokratiska processer och öka invånares delaktighet.
Tabell 39. Nämndens åtgärder till uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.1.01 Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation.		En långsiktigt god hälsa bland medarbetare.
Tabell 40. Nämndens åtgärder till nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.2.01 Utarbeta och etablera kommundemensamma arbetssätt, stöd och modeller för investeringsprojekt och andra större projekt.		Bättre förutsättningar för kostnadskontroll. Ökad verksamhetsnytta för investerade medel.
Tabell 41. Nämndens åtgärder till nämndmål N1.2. Stärka planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.3.01 Utveckla och förtydliga arbetssätt och rollfördelning för kommunens arbete med nationella minoriteter, inklusive former för samråd med minoriteterna.		Ökat genomslag och långsiktighet i minoritetsarbetet genom bättre samverkan och kommunikation inom kommunorganisationen.
N1.3.02 Utveckla former för hur kommunen arbetar med att engagera barn och unga inom de nationella minoriteterna.		Stärkt fokus på barns och ungas utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket.
N1.3.03 Stödja och samordna kommunkoncernen i utveckling och		Stärka nationella minoriteters rättigheter i Uppsala och att kommunen

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
genomförande av insatser för att motverka antisemitism, såsom kunskapsspridning, trygghet för utsatta organisationer, samt vid incidenter med antisemitiska och rasistiska inslag.		har bättre förutsättningar att motverka förekomsten av antisemitism.

Tabell 42. Nämndens åtgärder till nämndmål N1.3. Utveckla kommunstyrelsens samordnande roll för att stärka kommunens arbete för att främja de nationella minoriteternas rättigheter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N1.4.01 Gå igenom målsättningar och styrning utifrån förändrade demografiska förutsättningar, inför kommande budget- och planeringsprocesser.	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	Säkrad att styrning och uppföljning är relevant i aktuellt läge.

Tabell 43. Nämndens åtgärder till nämndmål N1.4. Se över behov av att anpassa nyckeltal och målsättningar med anledning av förändrad demografisk utveckling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
12.01 Lyfta fram, stärka och synliggöra Uppsalas styrkor och fokusbranscher.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ett starkt platsvarumärke och positiv samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft.
12.02 Vidareutveckla stadskärnan och samverka för ett attraktivt city för boende, verksamheter och besökare.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ett starkt platsvarumärke och positiv samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft.
12.03 Höga ambitioner kring växande verksamhetsområden där flera fokusbranscher har sin hemvist, exempelvis Främre Boländerna och Uppsala Business Park, ska ta plats i marknadsföringen.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ett starkt platsvarumärke och positiv samhällsutveckling och internationell konkurrenskraft.
12.04 Stärka Uppsalas fokusbranscher och kluster och främja gränsöverskridande utveckling.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Utveckling i näringslivet och av kommunens verksamhet.
12.05 Arbeta med hållbar och innovativ affärsutveckling i nära samverkan med akademi, näringsliv och det offentliga samt det innovationsstödjande systemet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Utveckling i näringslivet och av kommunens verksamhet.
12.06 Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker, effektiv företagsservice och ett gott bemötande i kontakterna med näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad servicegrad, kvalitet och effektivitet.
12.07 Uppsala kommun ska vara ledande inom digitala tjänster och arbeta med ett datadrivet beslutsfattande för att säkerställa en enkel, rättssäker och effektiv företagsservice för hela näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad servicegrad, kvalitet och effektivitet.
12.08 Skapa förutsättningar för mer byggbar mark för olika typer av verksamheter i olika lägen i kommunen genom tidig dialog med näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad byggbarhet och detaljplaner anpassade efter näringslivets behov.
12.09 Arbeta för att kommunen i snitt har en portfölj om cirka 45 hektar verksamhetsmark i olika lägen med färdig detaljplan vilket ger beredskap att möta marknadens behov.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad byggbarhet och detaljplaner anpassade efter näringslivets behov.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
12.10 Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning.
12.11 Uppsala kommun ska kännetecknas av dialog och tillgänglighet när det gäller upphandling.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning.
12.12 Stärk arbetet med klimatdriven, hållbar, cirkulär och innovativ affärsutveckling inom landsbygdsnäringar.	Landsbygdsprogram	Förbättrat företagsklimat på landsbygden.
12.13 Arbeta med att skapa förutsättningar kring teknisk försörjning (el, vatten, värme etc.) för befintligt näringsliv och etableringar.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad byggbarhet och detaljplaner anpassade efter näringslivets behov.

Tabell 44. Nämndens åtgärder till uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagsservice med hög kvalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
13.01 Beräkna elitidrottens ekonomiska värde för Uppsala kommun och näringslivet i Uppsala kommun samt utveckla riktlinjer för Uppsala kommuns stöd till elitidrott.	Elitidrottsprogrammet	Moderna elitföreningar som engagerar och som kan förändras i takt med omvärlden bidrar till Uppsalas utveckling och tillväxt.
13.02 Arbeta för att göra elitidrottsevenemang socialt-ekonomiskt- och ekologisk hållbara.	Elitidrottsprogrammet	Inkluderande elitidrott som är socialt, ekonomisk och ekologiskt hållbar.
13.03 Tillsammans med Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, ta fram en platsplan över stadens befintliga platser för evenemang och upplevelser samt i ett samlat koncept beskriva hur platserna kompletterar varandra.		Beslutad platsplan erbjuder en tydlig riktning på vilka platser satsningar ska ta fart. Tydlig intern och gemensam plattform att utgå från. Tydlighet i kommande investeringar och etableringar.
13.04 Ta fram en tydlig inriktning för kommunens arbete med evenemang (enligt KSN-2024-02534).		Evenemang gör Uppsala till en mer levande stad och stadskärna som ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av omsättning och arbetstillfällen.
13.05 Utveckla kommunens arbete med uthyrning av arenor och lokaler (enligt KSN-2024-02835/02836).		Uppsala har en tydlig profil som stad där det är enkelt att arrangera evenemang, där kontakterna med kommunen är enkla och kontaktvägarna tydliga.
13.06 Utreda ett koncept kring smyckning av staden i form av exempelvis flaggor, affischer på lyktstolpar och banderoller vid viktiga händelser kulturella evenemang, sportsliga aktiviteter och jubileum i staden.		Tydligt synliggörande av viktiga händelser så som stora fotbollsmatcher på Studenternas, universitetens jubileum och kulturhuvudstadsår. Infrastruktur, drift och finansiering ska beskrivas i konceptet.

Tabell 45. Nämndens åtgärder till uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
14.01 Stärka arbetet med att införa sysselsättningsfrämjande åtgärder och reservera kontrakt för sociala företag i		Ge invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
upphandling tillsammans med berörda verksamheter.		

Tabell 46. Nämndens åtgärder till uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
15.01 Via företagsbesök och befintliga mötesplatser för samverkan mellan kommun och näringsliv aktivt arbeta för att fler elever väljer yrkesinriktade utbildningar.		Initiativlista med förslag på gemensamma aktiviteter tillsammans med näringslivet för att få fler elever välja yrkesinriktade utbildningar.
15.02 Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden utveckla en modell för att informera om utbildningsutbud och identifiera nya behov.		Utvecklad kunskapsbas för att utveckla arbetet med att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Tabell 47. Nämndens åtgärder till uppdrag 15. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
16.01 Kartlägg Uppsala kommuns prioriterade EU-frågor för den nya europeiska mandatperioden 2024–2029.		Skapar en tydlig riktning för kommunen i EU-frågor som kan bidra till positionsförflyttningar till nytta för uppsalaborna.
16.02 Utvärdera och stöd kommunens deltagande i Eurocities för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte.		Fördjupad förståelse för EU-politik och nya lösningar i prioriterade frågor.
16.03 Aktivt tillvarata och attrahera nationell och internationell kompetens genom möten och kongresser samt evenemang.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad tillgång till kompetent arbetskraft.
16.04 Fortsätta utveckla Uppsala International Hub och där igenom ge service till företag med behov av internationell kompetens.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet 2024–2027	Ökad tillgång till kompetent arbetskraft.

Tabell 48. Nämndens åtgärder till uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
17.01 Delta i utredningen av hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.		En utredning av hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.

Tabell 49. Nämndens åtgärder till uppdrag 17. Utredda hur Vaksala torg kan utvecklas för att bättre möta framtidens, invånarnas och näringslivets behov.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
18.01 Genomföra två medborgarbudgetspiloter i staden.		Ökat medborgarengagemang.

Tabell 50. Nämndens åtgärder till uppdrag 18. Utveckla arbetet med medborgarbudget i staden och landsbygderna för att stärka invånarnas delaktighet i utvecklingen av sitt närområde.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
19.01 Utveckla dialogmetoder för ökad förståelse och samsyn om samhällsbyggandets betydelse för klimatomställningen.		Invånare och lokala aktörer får ökad förståelse och inflytande i klimatfrågor som berör samhällsbyggandet, vilket leder till mer hållbara och lokalt förankrade lösningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
19.02 Vidareutveckla vägledning, rutiner och metoder, utifrån praktisk erfarenhet, för dialog och delaktighet i tidiga skeden av samhällsbyggandet.		Ökad delaktighet från invånare och verksamma i tidiga skeden av planeringen och ett mer inkluderande beslutsunderlag som bygger på de behov som finns.

Tabell 51. Nämndens åtgärder till uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
20.01 Delta i översyn av var i samhällsbyggnadsprocessen ledtiderna för planläggning och bygglov kan minskas.		Ökad effektivitet inom samhällsbyggnadsprocessen leder till minskade ledtider för planläggning och bygglov.

Tabell 52. Nämndens åtgärder till uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
21.01 Säkerställa mark för att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.		Möjliggöra Uppsala parkerings fortsatta arbete med att ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och Uppsala C.

Tabell 53. Nämndens åtgärder till uppdrag 21. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
23.01 Genomföra en översyn och kartläggning av gemensamma arbetsformer i tidiga skeden av planprocessen för att begränsa VA-taxans utveckling.		Ökad samverkan i tidiga skeden av planprocessen leder till minskade kostnader för utbyggnad av VA inom kommunen.
23.02 Utveckla gemensamma arbetsformer för genomförandet av det generella markavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala vatten och avfall AB gällande VA-ledningar.		Säkrad förankring och implementering av markavtalet.
23.03 Årligen i samband med portföljbalanseringen redovisa återstående VA-kapacitet i skilda delområden.		Stabil årlig uppdatering av planeringsförutsättningar ger mindre risk för förgävesarbete i samband med planläggningsinitiativ.

Tabell 54. Nämndens åtgärder till uppdrag 23. Stärka samverkan inom kommunen i tidiga skeden av planprocessen för att begränsa VA-taxans kostnadsutveckling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
24.01 Kommunstyrelsen ska bistå Uppsala Vatten AB i att hitta innovativa och alternativa lösningar för framtidens VA-lösningar.		Ett gediget kunskapsunderlag och förutsättningar för att fortsätta utforska vad vilka framtida VA-lösningar som kan tillämpas i Uppsalas fortsatta samhällsutbyggnad.

Tabell 55. Nämndens åtgärder till uppdrag 24. Utredda ett nytt resursverk (vattenreningsverk) och andra alternativ för framtidens VA-lösning i Uppsala utifrån ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsaspekter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
25.01 Undersök möjligheten att i högre grad kunna samordna entreprenader i fall där enskilt huvudmannaskap föreligger, eller allmän plats saknas.		Effektivare genomförande minskar taxepåverkande kostnader, om än marginellt.
25.02 Ta fram och testa möjliga modeller för plangenomförande vid enskilt		Förbättrad samverkan inom kommunkoncernen och bättre

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
huvudmannaskap för att underlätta bostadsbyggandet i prioriterade tätorter.		förutsättningar för VA-lösningar och bostadsbyggande på landsbygden.

Tabell 56. Nämndens åtgärder till uppdrag 25. Utredda olika modeller för utbyggnad av allmänt VA inom detaljplaner med enskilt huvudmannaskap för allmän platsmark i syfte att skapa goda förutsättningar för utveckling i tätorter på landsbygden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
26.01 Verka för att kommunens verksamheter genomför aktiviteter som synliggör universitetens jubileum samt vid behov stödja samordningen av dessa.		Ökad synlighet för Uppsala som en attraktiv kultur- och kunskapskommun på nationell och internationell nivå.

Tabell 57. Nämndens åtgärder till uppdrag 26. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden under 2027.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
K8.4.01 Skapa en förteckning (frivillig databas) över föreningar.	Överenskommelse med föreningslivet	Ökat nätverkande mellan föreningar vilket bygger ett starkare civilsamhälle. Goda möjligheter för föreningar att påverka kommunens verksamhet.
K8.4.02 Underlätta för föreningsliv och civilsamhälle att skapa mötesplatser.		Fler kulturella mötesplatser.
K8.4.03 Ta fram en digital lösning där all information riktad till föreningslivet samlas, föreningar kan söka bidrag, återrapportera och ha möjlighet att skicka in frågor.	Överenskommelse med föreningslivet	Tydligare och förenklad kontakt mellan föreningslivet och kommunen.
K8.4.04 Se över möjligheten att ta fram enhetliga riktlinjer och bidragsformer.	Överenskommelse med föreningslivet	Tydligare och förenklad kontakt mellan föreningslivet och kommunen.
K8.4.05 Implementera likställd ärendehantering och återrapportering.	Överenskommelse med föreningslivet	Tydligare och förenklad kontakt mellan föreningslivet och kommunen.

Tabell 58. Nämndens åtgärder till kvarvarande uppdrag från 2019: 8.4 Förenkla administration och ansökning av föreningsstöd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N2.1.01 Kommunstyrelsen ska ansvara för arbetet med ansökan till europeiskt kulturhuvudstadsår.		En attraktiv livsmiljö och ökad tillgänglighet till kultur.
N2.1.02 Möjliggöra för öppet hus i stadshuset för allmänheten.		Öka delaktighet och tillgänglighet till kommunen
N2.1.03 Verka för en ökad kultur- och fritidsverksamhet på landsbygderna.	Landsbygdsprogram	Ökat utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga.
N2.1.04 Främja tillgången till lokaler och ytor för utställningar, evenemang, eget skapande och annan kulturverksamhet vid nybyggnation i Uppsala kommun.	Kulturpolitiskt program	Kulturplanering är en integrerad del av samhällsplaneringen.
N2.1.05 Föra in kulturella hållbarhetsperspektiv i den långsiktiga samhällsplaneringen.	Kulturpolitiskt program	Kulturplanering är en integrerad del av samhällsplaneringen.

Tabell 59. Nämndens åtgärder till nämndmål N2.1. Stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
27.01 Aktivera en klimatbudget för kommunkoncernens verksamhet, och för kommunen som geografiskt område, i syfte att löpande kunna följa upp och		Starkare styrning för att åstadkomma tillräckliga utsläppsminskningar för att klara uppdraget med att öka takten i klimatomställningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan.		
27.02 Utveckla arbetssätt för att engagera kommunens invånare, civilsamhälle och näringsliv i klimatfrågor.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
27.03 Stärka samverkan på lokal, nationell och internationell nivå för att skapa förutsättningar för klimatomställningen.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
27.04 Verka för minskad kapacitetsbrist i elnäten genom flexibel användning, lokal elproduktion och samverkan med nyckelaktörer (riskåtgärd).		Bättre förutsättningar för Uppsalas klimatomställning och expansion.
27.05 Genomföra förstudie för att underlätta för samhällsaktörer att bättre tillvarata spillvärme.	Energiprogram 2050	Bättre resursutnyttjande av restflöden inom kommungeografin och minskade utsläpp från energikonsumtion.
27.06 Utveckla förutsättningar för att kommunkoncernens ägda fastigheter, där så är möjligt, har solceller på sina tak.	Handlingsplan för miljö och klimat	Mer lokal, förnybar elproduktion i Uppsala.
27.07 Identifiera och testa tillvägagångssätt för att öka invånares och lokala aktörers delaktighet i en jämlik energiomställning, bland annat genom energigemenskaper.		Ökat invånarengagemang i klimatomställningen.
27.08 Initiera piloter för klimatsmarta småhusmiljöer som en del i Uppsalas stads- och tätortsutveckling.	Bostad för alla	20–30 procent av bostäderna som byggs i Uppsala kommun ska vara småhus, radhus och marknära boende.
27.09 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måloppfyllelse mot målet om Klimatneutralt Uppsala 2030 för klimatpositivt Uppsala 2050 och relaterade etappmål.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
27.10 Samarbeta med näringslivet för att öka materialåtervinningen av plast och minska fossil plast i energiåtervinningen.	Avfallsplan	Nedgående trend av mängd avfall, kilogram per person och år.
27.11 Utveckla en systematisk uppföljning av energikartläggningar i syfte att identifiera energieffektiverande insatser.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
27.12 Kompetenshöjande åtgärder inom livsmedelsförsörjningen.	Landsbygdsprogram	Bättre förutsättningar för att öka den lokala livsmedelsproduktionen.
27.13 Inom ramen för årlig programuppföljning komplettera programmet med etappmål avseende effektflexibilitet för elanvändningen inom kommunkoncernen, inklusive indikatorer för uppföljning.	Handlingsplan för miljö och klimat	Klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050 avser en klimatomställning som minskar Uppsalas växthusgasutsläpp i linje med Parisavtalet.
27.14 Ställa krav på inventering av byggprodukter som kan återanvändas samt återanvändning vid upphandling av rivningsentreprenader.	Avfallsplan	Nedgående trend av mängd avfall, kilogram per person och år.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
27.15 Prioritera och ställa krav på bevarande och återbruk av material samt minimering av spillmaterial i projektering och upphandling av byggnation, ombyggnation och anläggning.	Avfallsplan	Nedgående trend av mängd avfall, kilogram per person och år.
27.16 Utreda hur multihubbar kan utformas för att bidra till cirkulära flöden och avfallsförebyggande.	Avfallsplan	Nedgående trend av mängd avfall, kilogram per person och år. Mängd material och produkter som återanvänds, ton per år (fyra procent av grovavfallet som inkommer till återvinningscentralerna återanvänds 2025)
27.17 Skapa förutsättningar för kommunens verksamheter att återanvända möbler och produkter,	Avfallsplan	Nedgående trend av mängd avfall, kilogram per person och år.) Mängd material och produkter som återanvänds, ton per år (fyra procent av grovavfallet som inkommer till återvinningscentralerna återanvänds 2025)
27.18 Öka integreringen av klimatperspektivet i samhällsbyggnadsprocessens olika delar.		Arbetsätt i samhällsbyggnadsprocessens olika led som driver på en samhällsutveckling som minskar klimatpåverkan och som kan användas för att även ta hänsyn till andra hållbarhetsperspektiv.
27.19 Utveckla förutsättningar till ökad installation av solenergi i Uppsalas kommungeografiska område	Handlingsplan för miljö och klimat	Mer lokal, förnybar elproduktion i Uppsala.
27.20 Effekt- och konsekvensbedöma kommunens klimatkompenserande åtgärder, bland annat återställandet av våtmarker, och bedöma behov och potential av ytterligare åtgärder för att nå nettonollutsläpp 2030.		Ökad kunskap om vilka klimatkompenserande åtgärder som bör genomföras för att nå nettonollutsläpp 2030.
27.21 Utreda hur fastighetsstaben ska redovisa klimatpåverkan/hållbarhetsberäkningar för byggprojekt i kommunstyrelsens egna fastighetsbestånd och när kommunstyrelsen driver byggprojekt i egen regi.		Tydliggör vad kommunstyrelsen ska kravställa på vid upphandlingar av byggentreprenörer. Tydliggöra vilken kompetens som krävs inom fastighetsstaben för att bereda aktuell redovisning av klimatpåverkan/hållbarhetsberäkningar.
27.22 Upphandling av ramavtal för installation av solceller.		Minskad klimatpåverkan och snabbare utbyggnad av solceller.
27.23 Utreda behovet av kompletterande insatser för energinfrastruktur som bidrar till att säkerställa Uppsalas utveckling, samt hur dessa kan tillgodoses på kort och lång sikt.	Energiprogram 2050	Förbättrade förutsättningar för hållbar omställning av energisystemen och möjliggör för att Uppsala fortsatt ska kunna växa mer hållbart.
27.24 Utred effekter och konsekvenser av att fullt ut centralisera kommunens fordonshantering för att minska miljöpåverkan och ställa om fordonsflottan mot alternativa drivmedel (el, biogas och vätgas) samt stödjande infrastruktur.	Miljö- och klimatprogram	En effektivare och mer hållbar fordonshantering inom kommunkoncernen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
27.25 Införa metod för att ställa och följa upp klimatkrav vid anvisning av kommunal mark för exploatering.		Ökad förutsägbarhet och tydlighet kring vilka klimatkrav kommunen ställer vid exploatering på kommunal mark samt ökade möjligheter att följa upp klimatutsläpp i byggprojekt leder till minskade klimatutsläpp.
27.26 Leda klimatomställningen genom att initiera pilotprojekt.		Kommunen kan leda klimatomställningen genom nytänkande för att driva på utvecklingen.
27.27 Arbeta för att integrera cirkulära resursflöden vid exploatering på kommunal mark.		Högre andel återbruk genom att utveckla livscykelperspektivet inom exploateringsprojekt.
27.28 Utveckla stödet till nämnder och bolag inom ramen för samordningen av kommunens klimatomställningsarbete.		Förbättrade förutsättningar att vidta ändamålsenliga och effektiva åtgärder för klimatomställning.

Tabell 60. Nämndens åtgärder till uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
28.01 Utveckla det systematiska arbetet med klimatanpassning samt former för kommunövergripande samverkan och styrning inom området		Kommunens arbete med klimatanpassning sker systematiskt och samordnat.
28.02 Genomföra en klimat- och sårbarhetsanalys på kommunövergripande nivå.	Handlingsplan för miljö och klimat	Minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
28.03 Utveckla kommunens regionala samverkan med hänsyn till Länsstyrelsens handlingsplan för klimatanpassning.	Handlingsplan för miljö och klimat	Minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
28.04 Utveckla indikatorer och uppföljningssystem för att mäta och öka måluppfyllelse mot målet om Klimatanpassat Uppsala.	Handlingsplan för miljö och klimat	Minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
28.05 Inom ramen för årlig programuppföljning utvärdera möjlighet att komplettera programmet med etappmål för klimatanpassat Uppsala.	Handlingsplan för miljö och klimat	Minska riskerna och lindra konsekvenserna av klimatförändringar i Uppsala kommun.
28.06 Att tillsammans med Uppsala Vatten och gatu- och samhällsmiljönämnden utreda möjligheterna till finansiering av klimatanpassningsåtgärder.		Redogöra finansieringsmöjligheter inom klimatanpassningsåtgärder.

Tabell 61. Nämndens åtgärder till uppdrag 28. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
29.01 Samordna tolkning av gällande lagstiftning för luftföroreningar i planeringen.	Åtgärdsprogram för kvävedioxid	Nå miljökvalitetsmålet Frisk luft och förebygga överskridande av miljökvalitetsnormer för luftkvalitet.
29.02 Se över kommunens styrdokument kopplade till resor.		Tydligare riktlinjer för hur resande ska ske mer hållbart.
29.03 Genomföra gångflödesmätning inom Uppsala tätort.	Handlingsplan för mobilitet och trafik	Uppsala kommuns gångstråk ska vara attraktiva och av mycket god standard.
29.04 Utred hur trängselskatt skulle kunna minska biltrafik i innerstaden.		Underlag för att kunna ta beslut om införande av trängselskatt eller inte.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
29.05 Utveckla arbetsmetoder och samverkan för större effekt vid genomförande av åtgärder för gång, cykel och kollektivtrafik.		Andelen gång, cykel och kollektivtrafik ökar.
29.06 Se över hur kommunens styrning kan utvecklas för att möta WHO:s skärpta riktlinjer avseende luftkvalitet.		Förtydligad och mer ändamålsenlig styrning i arbetet med att förbättra luftkvaliteten samt förbättrad folkhälsa på längre sikt.
29.07 Genomföra ett kunskapslyft om hur trafiksäkerheten och framkomligheten kan öka för gående och cyklister.		Fler trafiksäkerhetshöjande åtgärder i upphandlingar om ut- eller ombyggnad av gång- och cykeltrafiknätet samt utpekande av var separerade cykelvägar kan vara en lämplig lösning.

Tabell 62. Nämndens åtgärder till uppdrag 29. Påskynda omställningen till ett hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
30.01 Underlätta utbyggnaden av infrastruktur för distribution av förnybara drivmedel, däribland laddinfrastruktur för tunga och lätta fordon.	Handlingsplan för miljö och klimat, Program för mobilitet och trafik	Snabbare omställning från fossila drivmedel inom transportsektorn.
30.02 Utveckla samverkan för att bättra möta ökade behov av laddning och förnybara drivmedel för kommunens egna fordon och arbetsmaskiner.	Program för mobilitet och trafik	Bättre förutsättningar för kommunens verksamheter att välja el som förnybart drivmedel.
30.03 Samverka med andra aktörer för att ta fram säsongslagring och lösningar för reservkraft. (riskåtgärd)	Energiprogram 2050	Minskat energi- och kapacitetsbehovet lokalt och regionalt.
30.04 Samverka för utbyggnad av ett vätgassystem, inklusive lokal produktion, energilager och fordon. (riskåtgärd)	Energiprogram 2050	Tydlig ansvarsfördelning och samordning av arbetet med elektrifiering av transportsystemet.
30.05 Ur ett kort- och långsiktigt perspektiv sätta upp laddstolpar för el-laddning i Ulleråker.		Öka tillgängligheten för elbilar i Ulleråker.

Tabell 63. Nämndens åtgärder till uppdrag 30. Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
31.01 Ta fram stödande dokument och instruktioner för att hjälpa nämnder och bolagsstyrelser att bidra till ökad stads- och byodling i kommunen.		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
31.02 Genomföra en utredning om hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen.		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
31.03 Etablera utökade eller nya ytor för kollektiv odling.		Bättre förutsättningar för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.
31.04 Kartläggning av försörjningsbalans och nulägesanalys för livsmedelsberedskap.		Ökad förståelse för kommunens lokala livsmedelsproduktion, logistik och lagring, vilket stärker beredskapen för en hållbar och robust livsmedelsförsörjning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
31.05 Kompetensutveckling av förtroendevalda och tjänstepersoner om livsmedelsproduktion och beredskap.		Ökad kunskap hos kommunens nämnder och tjänstepersoner om livsmedelsförsörjning, vilket förbättrar förutsättningarna för samarbete med lokala odlare och stärker kommunens beredskap för framtida kriser.
31.06 Etablera en testbädd för samarbete inom cirkulär livsmedelsproduktion.		Främja samarbetet mellan kommunen och lokala aktörer som arbetar med cirkulär och hållbar livsmedelsproduktion, och därigenom skapa nya modeller och metoder som kan användas för att öka lokal produktion och stärka den cirkulära ekonomin i kommunen.
Tabell 64. Nämndens åtgärder till uppdrag 31. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
32.01 Prioritera lämpliga områden för naturreservatsbildning och initiera reservatsbildning.	Grön- och blåstrukturplan, Översiktsplan	Fler områden skyddas långsiktigt som naturreservat. Biologisk mångfald, rekreativa värden och andra ekosystemtjänster bevaras och stärks.
32.02 Färdigställa en vägledning samt stödja och initiera implementering av riktlinjen om naturhänsyn och ekologisk kompensation vid förändrad markanvändning.		Minskade förluster av biologisk mångfald vid förändrad markanvändning.
32.03 Färdigställande och antagande av en grön- och blåstrukturplan för kommunen med fördjupningar i staden och utvalda tätorter för förvaltning och förstärkning av arter, naturtyper och ekosystemtjänster.		Fördjupad styrning och vägledning för planering och förvaltning leder till större hänsynstagande till naturvärden och minskade förluster av biologisk mångfald.
Tabell 65. Nämndens åtgärder till uppdrag 32. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
33.01 Utveckla grönstrukturplaneringen med gröna och blå kärnor och stråk för rekreation, klimatanpassning och andra ekosystemtjänster som underlag för översiktsplanering och genomförandeplanering i staden och i tätorterna.		Fördjupad styrning och vägledning för planering och förvaltning av gröna och blå värden leder till större hänsynstagande till rekreativa värden som gynnar boende och besökare i kommunen.
33.02 Utveckla målbild och indikatorer för tillgång och närhet till olika typer av natur och parker.		En mer strukturerad och välvägd planering av grön- och blåstrukturer i syfte att alla invånare ska ha god tillgång till natur- och rekreationsområden. Detta bidrar till en bättre folkhälsa och trivsel samt stärker den biologiska mångfalden.
Tabell 66. Nämndens åtgärder till uppdrag 33. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N3.1.01 Ta fram underlag till lokalt åtgärdsarbete för Björklingeån, Jumkilsån, Sävaån och Olandsån.	Vattenprogram	Förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N3.1.02 Ta fram en brandvattenplan med strategier och geografiska avvägningar för en långsiktig och resurseffektiv brandvattenförsörjning.	Vattenprogram	Säkerställa tillgång till brandvatten vid nybyggnation och därmed minska risken för försenade/uteblivna nybyggnadsprojekt.
N3.1.03 Ta fram en släckvattenplan eller motsvarande vägledning för att minimera påverkan från förorenat släckvatten på kommunens dricksvattentäkt.	Vattenprogram	Minskad risk för föroreningar som påverkar dricksvattentäkten.
N3.1.04 Samordna och utveckla vägledning för praktisk tillämpning av Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde. Vägledning tillgängliggörs genom Vattenportalen.	Vattenprogram	Tydligare vägledning för handläggare i projekt som riskerar att påverka dricksvattentäkten.
N3.1.05 Ta initiativ för att i samverkan med Heby och Tierps kommuner ta fram relevanta åtgärder för Tämnaren.	Vattenprogram	Förbättrad vattenkvalitet och ökad biologisk mångfald.
N3.1.06 Ta fram en åtgärdsplan för sedan tidigare bebyggda områden utifrån "Strategi för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt".	Vattenprogram	Säkrad dricksvattenkvalitet.
N3.1.07 Systematiskt prioritera och följa upp åtgärdsförslag i de framtagna lokala åtgärdsunderlagen för att förbättra status i kommunens ytvattenförekomster.	Vattenprogram	Väl grundad prioritering inför praktiskt genomförande av åtgärder i sjöar och vattendrag.

Tabell 67. Nämndens åtgärder till nämndmål N3.1. Säkra nuvarande och framtida dricksvattenförsörjning, uppnå god status i våra yt- och grundvatten samt uppnå en hållbar vattenhantering genom bland annat klimatanpassning och resurshushållning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
34.01 Att gemensamt med nämnder och bolag stärka det systematiska arbetet för att upptäcka, förebygga och kunskapshöja kring våldsbejakande extremism.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad långsiktig förmåga att upptäcka och förebygga våldbejakande extremism.
34.02 Effektivisera arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser i den offentliga miljön såsom kamerabevakning, ordningsvakter och väktare.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad trygghet i Uppsala kommun.

Tabell 68. Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
35.01 Ta fram kompetenshöjande insatser för berörda verksamheter i arbetet mot välfärdsbrott tillsammans med externa aktörer.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.
35.02 Genomföra löpande kunskapshöjande aktiviteter kring otillåten påverkan och hur kommunen motverkar den.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
35.03 Genomföra verksamhetsanpassade kunskapshöjande aktiviteter kring välfärdsbrott.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.
35.04 Skapa intern kunskapsbank och stärkta interna nätverk i arbetet mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad kunskap om välfärdsbrottslighetens påverkan på den egna verksamheten.
35.05 Förbättra intern nämnd- och bolagsövergripande samverkan inom gemensamma problemområden.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
35.06 Utöka inhämtning av kunskap och information från externa samarbetspartners för att förbättra kommunens lägesbild och kunskapsnivå".	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
35.07 Utveckla indikatorer och statistik för att följa arbetet mot välfärdsbrott.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
35.08 Utveckla beräkningen av den ekonomiska omfattningen av felaktiga utbetalningar.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
35.09 Samverka med externa samarbetspartners för att stärka kommunens arbete mot otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förbättrad lägesbild och stärkt samverkan för att motverka välfärdsbrottslighet.
35.10 Tydliggöra och vid behov skärpa konsekvenser vid bristande efterlevnad inom avtal, kontrakt och överenskommelser, exempelvis möjligheterna till uppsägning och vitesförelägganden.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.11 Utveckla avtalsförfarande och upphandlingar av system för att motverka att oseriösa aktörer ges tillgång till marknaden.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.12 Utveckla stödet för att genomföra systematiska kontroller för att upptäcka fel och oegentligheter, exempelvis genom digitalisering.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.13 Utveckla bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.14 Utveckla arbetssätt för att omhänderta avvikelser med välfärdsbrottskoppling i exempelvis kontroller och uppföljning.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.15 Se över och utveckla internkontrollarbetet för att förebygga välfärdsbrott och otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.16 Ta fram en samlad vägledning/rutin för hur Uppsala kommun arbetar mot otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
35.17 Utvidga bolags- och koncernkontroller av externa	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Bättre kontroll på externa hyresvärdar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
hyresvärdar vid ny inhyrning av bostäder och lokaler.		

Tabell 69. Nämndens åtgärder till uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
36.01 Ta fram och implementera metod för att integrera social hållbarhet i samhällsbyggandet.		Socialt hållbar samhällsbyggnad - integrering av jämlikhets-, jämställdhets-, trygghets-, äldre-, barnrätts, segregationsperspektiv etcetera i fysisk planering.
36.02 Identifiera effektiva insatser inom koncernen för att främja jämlika livsvillkor samt förebygga och bryta segregation.		Minskad segregation och mer jämlika livsvillkor i Uppsalas stadsdelar och tätorter.
36.03 Ta fram och implementera modell för att på ett systematiskt sätt kunna analysera och följa upp social hållbarhet i samhällsbyggandet med hjälp av GIS (geografiska informationssystem).		Hitta modell för att analysera och följa upp hur den sociala hållbarheten beaktas i olika samhällsbyggnadsprojekt.
36.04 Samordna kommunens områdesarbete för jämlika livsvillkor i Gottsundaområdet och i Gränby, Kvarngärdet och Löten.	Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030, Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024-2030	Genom samordnade insatser stärka utvecklingen mot jämlika livsvillkor och mildra de negativa effekterna av segregationen. Skapa förutsättningar för att bedriva ett systematiskt och långsiktigt arbete inom kommunkoncernen och samtidigt utgöra en grund för långsiktig och bred samverkan mellan kommunen och verkssamma aktörer i områdena.
36.05 Vidareutveckla befintliga rutiner och prioriteringskriterier för nya stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en ökad social blandning.	Bostad för alla	Tillkommande bostäder kompletterar de upplåtelseformer som saknas i ett delområde.
36.06 Utveckla en modell för uppföljningen av målet om att öka blandning av hushåll.	Bostad för alla	Kommunen får verktyg för att säkerställa en mer blandad och socialt hållbar boendemiljö. Detta leder till att stärka den sociala sammanhållningen och minskad segregation. Genom att systematiskt följa upp och analysera måluppfyllelsen kan kommunen göra mer träffsäkra insatser som främjar jämlika livsvillkor.

Tabell 70. Nämndens åtgärder till uppdrag 36. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
37.01 Minst 25 procent av hyresrätterna som byggs i Uppsala kommun ska ha en relativt lägre hyra.	Bostad för alla	Nyproduktion som kan efterfrågas av fler hushåll och bidra till att motverka bostadsbrist och en allsidig hushållssammansättning.
37.02 Utveckla innovativa lösningar i samverkan med byggaktörer för att mildra lågkonjunktursens negativa effekter på bostadsbyggandet.		Mildra påverkan från lågkonjunkturen på byggmarknaden i Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
37.03 Anvisa mark till aktörer som bidrar med innovativa lösningar för att utveckla bostadsformer och affärsmodeller som möter behov och efterfrågan.	Bostad för alla	Nyproduktion kompletterar det befintliga beståndet i närområdet och strävar efter ett breddat utbud av boendeformer, lägenhetsstorlekar, specialbostäder, studentbostäder och bostadstyper för hushåll i livets olika skeden.
37.04 Analysera konsekvenserna av att tillämpa tomträtt för att till skapa bostäder med relativt lägre boendekostnad.	Bostad för alla	Minst 25 procent av hyresrätterna som byggs i Uppsala kommun ska ha en relativt lägre hyra.
37.05 Underlätta för bo- och byggemenskaper att förverkliga projekt i kommunen.	Bostad för alla	Nyproduktion kompletterar det befintliga beståndet i närområdet och strävar efter ett breddat utbud av boendeformer, lägenhetsstorlekar, specialbostäder, studentbostäder och bostadstyper för hushåll i livets olika skeden.
37.06 En bättre fungerande matchning mellan hushållens behov och utbudet av hyresbostäder ska utredas.	Bostad för alla	Bostadsbeståndet ska nyttjas mer effektivt och matchas mot behovet.
37.07 Fler hushåll ska ges möjligheten att bo i kollektiva boendeformer och att dela bostadsytor som ett sätt att få lägre boendekostnader, minska klimatavtrycket och öka den sociala sammanhållningen.	Bostad för alla	Bostadsbeståndet ska nyttjas mer effektivt och matchas mot behovet.
37.08 Renovering ska sträva efter att hushåll ska ha ekonomisk möjlighet att bo kvar efter renovering.	Bostad för alla	Bostadsbeståndet ska nyttjas mer effektivt och matchas mot behovet.
37.09 Underlätta för äldre att bo bra i det ordinarie bostadsbeståndet.	Bostad för alla	Underlätta för äldre att kunna bo bra i det ordinarie bostadsbeståndet.
Tabell 71. Nämndens åtgärder till uppdrag 34. Skapa förutsättningar för fler prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
38.01 Samordna och stötta kommunens nämnder och berörda aktörer i arbetet för att främja och påskynda integrationen.		Stärkt kapacitet att planera och vidta relevanta åtgärder utifrån ett helhetsperspektiv.
Tabell 72. Nämndens åtgärder till uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
39.01 Utredda lokalisering av nya familjecentraler.		Öka tillgängligheten till familjecentraler för medborgarna
39.02 Etablera nya lokaler för Gottsunda familjecentral.		Öka tillgängligheten till familjecentraler för medborgarna
39.03 Etablering av lokaler för SFI och socialtjänst på Liljeforstorg.		Öka tillgängligheten till familjecentraler för medborgarna
39.04 Utredda lokalisering av familjecentral Stenhagen.		Öka tillgängligheten till familjecentraler för medborgarna
Tabell 73. Nämndens åtgärder till uppdrag 39. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.		

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
40.01 Samordna utredning av hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen.		Förbättrade förutsättningar att möjliggöra för barn och unga att delta i aktiviteter i direkt anslutning till avslutad skoltid genom ökad tydlighet kring ansvarsförhållanden.

Tabell 74. Nämndens åtgärder till uppdrag 40. Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till och nyttjandet av fritidsaktiviteter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
41.01 Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet och kulturlivet.	Riktlinje för föreningsbidrag, Bidrag till det fria kulturlivet	Uppdraget bidrar till ökad transparens och möjlighet till uppföljning av kommunens ekonomiska hushållning avseende lokaluthyrningar för rekreationssyften. Genom kartläggningen kan kommunen vidta styrningsmässiga åtgärder för att säkerställa likabehandling och kostnadsuppföljning.

Tabell 75. Nämndens åtgärder till uppdrag 41. Kartlägga och utreda hur kommunen tillhandahåller och finansierar lokaler för olika delar av föreningslivet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
42.01 Kartlägga och utreda hur kommunen handlägger bidrag och projektsöd till föreningar och det fria kulturlivet.		Kommunens bidrag bedöms, handläggs och följs upp på ett enhetligt sätt.
42.02 Ta fram en kommungemensam kontrollfunktion för föreningsbidrag.	Handlingsplan mot välfärdsbrott, Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete.	Ökad förmågan att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.

Tabell 76. Nämndens åtgärder till uppdrag 42. Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
43.01 Stödja och samordna kommunkoncernens nämnder och bolag i att integrera suicidpreventiva arbetssätt såsom rutiner och kompetenshöjande insatser i ordinarie verksamhet.		Chefer och medarbetare känner sig tryggare i suicidpreventiva arbetssätt och kan erbjuda ett behovsanpassat stöd till sina målgrupper.
43.02 Ta fram uppföljningsmodell för kommunkoncernens arbete med psykisk hälsa och suicidprevention.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete med socialt hållbar samhällsutveckling.
43.03 Göra en genomlysning av kommunens arbete och styrning inom folkhälsoområdet i syfte att utveckla en kommungemensam riktning och målbild.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete inom folkhälsoområdet.

Tabell 77. Nämndens åtgärder till uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
44.01 Genom kartläggning och analys utveckla, tillsammans med berörda nämnder, arbetet med att stärka det förebyggande arbetet mot narkotika och droger i barns och ungas nära miljö.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Förhindra kriminalitet, missbruk eller annat socialt nedbrytande beteende hos barn och unga.

Tabell 78. Nämndens åtgärder till uppdrag 44. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
45.01 Säkerställa att barn och ungas behov beaktas i framtagande och implementering av styrdokument för fysisk planering och trafik. (riskåtgärd)		Ökad inkludering och trygghet inom målgruppen (barn och unga)
45.02 Bidra till riktlinjer som utgår från olika områdens förutsättningar, nybyggnation respektive befintliga skolor, förskolor, fritids, kultur och idrottsanläggningar, samt baseras på lärdomar från närbesläktade pågående arbeten i kommunen, nationellt och internationellt.		Mindre biltrafik och en säkrare trafikmiljö för elever och anställda i området runt skolor, framför allt vid tider när skolan börjar och slutar.

Tabell 79. Nämndens åtgärder till uppdrag 45. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
46.01 Stärka förmågan till krisberedskap och civilt försvar i kommunens alla verksamheter genom utbildning och övning i kommunens egen regi samt genom deltagande i regionala och nationella utbildningar och övningar.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Nämnder och bolag har förmåga att leda och samordna sina verksamheter vid samhällsstörningar och höjd beredskap samt hantera störningar och höjd beredskap utifrån kommungemensam samverkan.
46.02 Utveckla ett metodstöd för nämnders och bolagsstyrelser verksamhetsplanering för höjd beredskap.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Kommunen har en gemensam systematik och struktur för hur verksamheter ska planera för att upprätthålla sin verksamhet under höjd beredskap och ytterst krig.
46.03 Stödja nämnders och bolagsstyrelserns arbete med kontinuitetshandling i samhällsviktiga verksamheter genom uppföljning och fortsatt utveckling av metodstöd för arbetet.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Kommunen ökar sin motståndskraft vid allvarliga samhällsstörningar i fred och under höjd beredskap såsom extremväder, IT-störningar, el-avbrott och liknande. Kommunen kan göra en aktuell bedömning över sin förmåga till krisberedskap och civilt försvar
46.04 Utveckla en bemanningsplan för den egna verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap inom ramen för kommunens krigsorganisation.	Program för krisberedskap	Kommunen har säkerställt personalförsörjningen av sin krigsorganisation under höjd beredskap och ytterst krig.
46.05 Utveckla kommunens beredskap för kärnteknisk olycka genom att planera för skyddsåtgärder.	Program för krisberedskap	Kommunen kan upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter och skydda människors liv och hälsa.
46.06 Utredda och inrätta trygghetpunkter.	Program för krisberedskap	Kommunen kan stärka sin krisberedskap i att värna civilbefolkningen.

Tabell 80. Nämndens åtgärder till uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
N4.1.01 Utformning av ett gemensamt ramverk för att följa upp och analysera insatser som främjar social hållbarhet.		Att stärka och öka träffsäkerheten i kommunkoncernens arbete med socialt hållbar samhällsutveckling.

Tabell 81 Nämndens åtgärder till nämndmål N4.1 Utveckla kommungemensamma systematiska och effektorienterade arbetssätt för att följa upp och analysera insatser och verksamhet som främjar social hållbarhet.